

Constantem decorat
honor

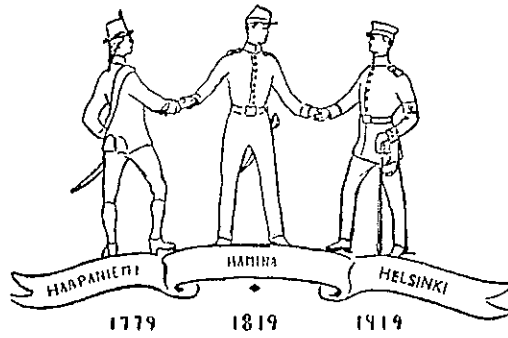
VALDRAUTA

Jouluna 1969

52 87

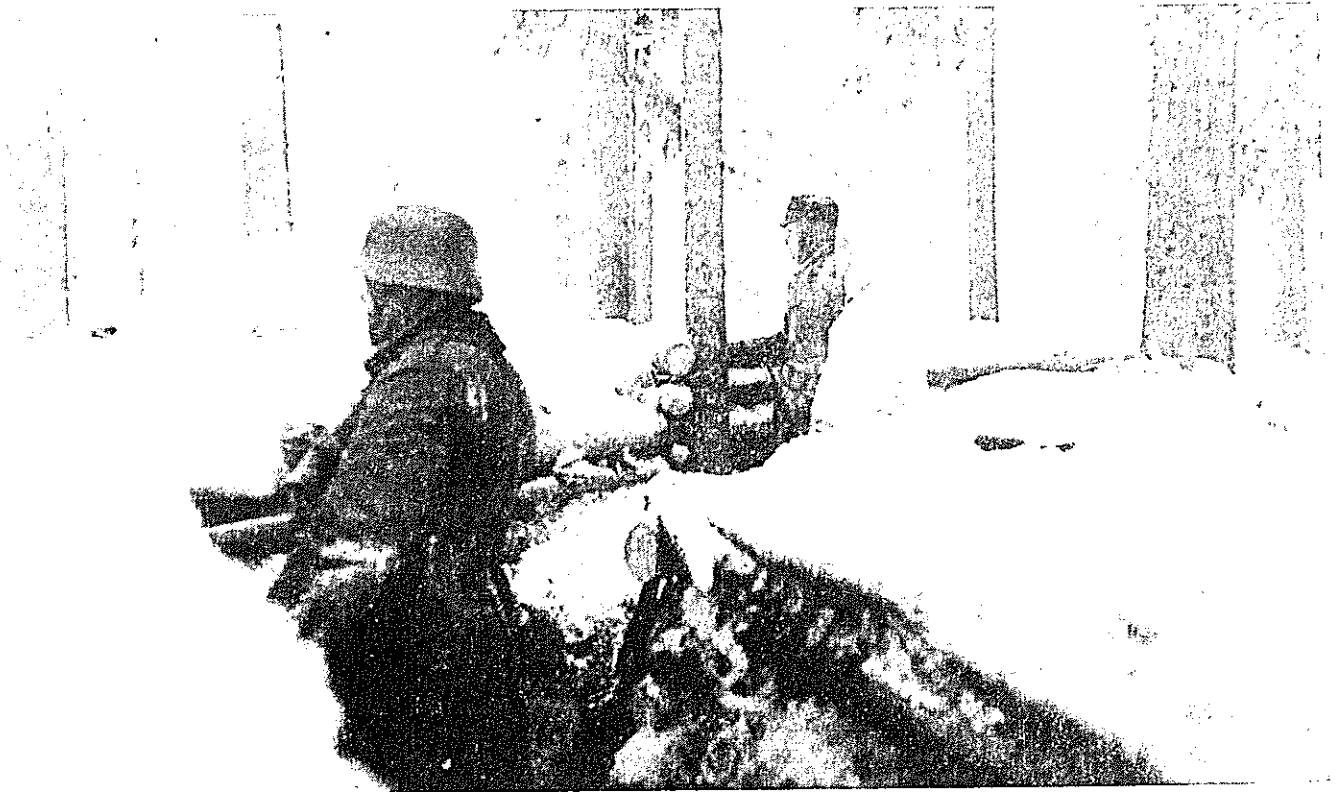
KYLKIRAUTA

*Vyötti miekan vyötärölle
Lupeellensa kylkiraudan*

N:o 4/69

JOULUKUU

30 vuotta sitten viettivät suomalaiset sotilaat joulua etulinjan korsuissa ja taistelunhaudoissa.

Kylkirauta toivottaa lukijoilleen ja ilmoittajilleen

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisääfiö

TUKEKAA KADETTIKUNNAN AVUSTUSTOIMINTAA:

- lahjoittamalla Suomen Marsalkka Mannerheimin Kadettisääfiölle
- käyttämällä Kadettikunnan adresseja
- käyttämällä Kadettikunnan onnitteluja ja kiitoskortteja.

Adresseja sekä kutsu- ja pöytäkoritteja on saatavana kadettipiirien sihteereiltä ja Kadettikunnan toimistosta Helsingistä os. Fredrikinkatu 16. A. 12.

Kylkiraudan lukijoille

KADETTIKUNNALLA ON ARVOKAS TOIMINTAKENTTÄ. SE ON UPSEERIEIN AATTEELLINEN VELJESPIIRI, JOSSA TERVE SOTILASHENKI JA KESTÄVÄT SOTILASPERINTEET OVAT ERITYISEN VAALIMISEN KOHTEINA. KADETTIKUNTA EI SAA KUITENKAAN SULKEUTUA VAIN OMAAN PIIRIINSÄ, VAAN SEN PITÄÄ MUIDEN VAPAAEHTOISTEN MAANPUOLUSTUSJÄRJESTÖJEN RINNALLA TOIMIA MYÖS KOKO KANSAN KESKUUDESSA.

KYLKIRAUDAN JULKAISEMINEN ON KADETTIKUNNAN TARKEÄ TYÖMUOTO. KYLKIRAUDALLA ON VAATIVA ASEMANSA MUIDEN MAANPUOLUSTUSLEHTIEN JOUKOSSA. SEN TOIMINNASSA TAPAHTUNUT JATKUVA MYÖNTEINEN KEHITYS ON TYYDYTYKSELLÄ TODETTAVA. TOIVOTAN KYLKIRAUDAN TOIMITUKSELLE JA LUKIJAKUNNALLE HYVÄÄ JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA.

Puolustusvoimain komentaja
Kenraali

K. O. Leinonen

JOULUSTA JOULUUN 1939 — 1969

Kenttäpiispa Yrjö Massa

Tänä jouluna tulee kuluneeksi kolmekymmentä vuotta talvisodan joulusta.

Muistan, kuinka nuorena reservin vänrikkinä vietin talvisodan joulua Karjalan Kannaksella Kämärällä kovassa pakkasessa teltassa. Pataljoona oli juuri irroitettu raskaasta Mannerheim-linjan yli suoritetusta hyökkäyksestä ja marssi väsyneenä Kämärän kylän maastoon, jonne se saapui reserviin joulun viettoon. Miehet olivat niin väsyneitä, että eräskin pataljoonan mies nukkui marssiessaan, kaatui pimeässä kenenkään huomaamatta lumihankeen ja nukuttuaan tovin lumessa heräsi ja marssi pataljoonan jälkiä seuraten sen leirintäpaikalle sekä ilmoittautui pataljoonan komentajalle teltassa, jossa itsekin tiedustelu-upseerina majailin.

Joulutunnelmaa oli kuitenkin silloinkin, sillä omaiset ja tuntemattomatkin ystävät olivat muistaneet sotilaita runsaasti joulupaketeilla, jotka sisälsivät melkein kaikkea, mitä joulunviettoon tarvittiin kynttilöistä ja joulukuusen koristeista alkaen kinkkuun ym jouluruokiin asti.

Jouluvirsi ja -evankeliumi kaikuivat silloinkin teltan hämärästä pakkasyöhön. Ja moni sydän iloitsi sodankin ahdistusten ja kärsimysten keskellä siitä, että jouluyönä syntyi meille kurjille ja huonoille ihmisille Vapahtaja, joka on Kristus Herra.

Tämä joulu on Suomessa sen sijaan korkean elintason ja rauhan — ainakin ulkonaisen rauhan — joulu.

Talvisodan jouluna Suomen kansa taisteli yksimielisenä ja henkisesti yhteenliittyneenä kansana olemassaolonsa, itsenäisyytensä ja vapautensa puolesta. Ei ollut juuri kristittyä, jolle aseellinen palvelu olisi ollut ongelma. Ei ollut eroa oikeistolaisen ja vasemmistolaisen, ei vanhemman eikä nuoremman sukupolven edustajan välillä, vaan kaikkia yhdisti, innoitti ja velvoitti epäitsekäs halu turvata ”kodin, uskonnon ja isänmaan vapaus” silloiselle ja tulevalle sukupolvelle oman hengenkin uhraamisen uhalla.

Tänä jouluna on maassa rauha ja ainakin suurimmalla osalla Suomen kansaa aineellisesti runsas joulu. Mutta miten on kansalaistemme ja eri kansalaisryhmiemme välisen rauhan ja ihmisten sisäisen rauhan laita?

Jouluyön sanoman mukaan Jumalan mielen mukaista on, että koko maailmassa vallitsisi kansojen välillä ulkonainen rauha, kansojen keskuudessa sisäinen rauha ja jokaisen ihmisen sydämessä Jumalan rauha.

Tämä toivo ei ole toteutunut.

Kansamme keskuudessa on eri puolueitten, taloudellisten eturyhmien ja vanhemman ja nuoremman polven edustajien välillä terveellisen ja aiheellisen jännityksen lisäksi mieletön määrä ristiriitoja. Ehkä osa näistä aiheutuu oikeutetuista syistä, mutta suurin osa kuitenkin tietoisesta tyytymättömyyden lietsomisestä, vääristä ennakkoluuloista, väärinkäsityksistä sekä keskinäisen ymmärtämyksen ja veljeyden tahdon puutteesta.

Apostoli Johannes on todennut: ”Me rakastamme, sillä hän on ensin rakastanut meitä” (1 Joh. 4: 19).

Mutta mekään emme voi rakastaa toinen toisiamme, jollei rakkautta ole meidän sydämessämme.

Jumala on rakkaus.

Hän on näin ollen myös rakkauden lähde. ”Niin paljon Jumala rakasti maailmaa, että hän antoi ainokaisen poikansa, jotta jokainen, joka uskoo Häneen, ei hukkuisi, vaan saisi iankaikkisen elämän” (Joh. 3: 16).

Vietämme joulua sen miehen syntymän muistoksi, jonka Jumala rakkaudessaan lähetti maailmaan ja joka rakkaudesta antoi henkensä meidän edestämme.

Saakoon tämä jumalallinen rakkaus kohdata meidät tänäkin jouluna, jotta meilläkin olisi halua rakastaa ja palvella toisiamme ja levittää tätä rakkautta yli poliittisten, taloudellisten ja ikärajojen sekä kansamme keskuuteen että kansojen välille.

Saakoon tämä rakkaus tuoda myös vielä entistä enemmän kaivattua lämpöä puolustusvoimissa palvelevien henkilöiden ja erityisesti esimiesten ja alaisten välisiin ihmissuhteisiin, jotka kolmenkymmenen vuoden aikana ovatkin nähdäkseen kokeneet erittäin arvokkaan myönteisen kehityksen.

Toivotan kaikille kadettiupseereille ja Kylkiraudan lukijoille hyvää ja siunattua joulua Jumalallisen rakkauden lähteen äärellä.

TALVISODAN AJAN IHMEELLISYYKSIÄ

Wolf. H. Haasti

Talvisodan aikana puhuttiin monenlaisista "ihmeistä" kuten esim "Summan ihmeestä" ja "Suomussalmien ihmeestä". Sanonta johtui kaiketi lähinnä siitä, että voimasuhteista huolimatta saavutettiin huomattavaa menestystä. Tässä ei ole tarkoituksena tarkastella sellaisia tapahtumia uudelleen, vaan tuoda esille eräitä toisenluontoisia ilmiöitä, joita niitäkin voidaan sanoa ihmeiksi tai ehkä paremminkin ihmeellisyyksiksi, mutta epäjohdonmukaisuutensa vuoksi.

Sellainen ilmiö on esim Suomen silloisen hallituksen loppuun saakka kielteinen asennoituminen Neuvostoliiton esittämiin vaatimuksiin ja ehdotuksiin. Logiikka edellytti Suomen kannalta katsoen riidattoman sitovasti sodan välttämistä. Siitä päivästä lähtien kun maasta tuli presidentin hallitsema tasavalta, valtakunnan poliittinen johto oli lyönyt laimin aseina suoritettavan puolustautumisen valmistelut. Tätä tosiasiaa eivät miksikään muuta 1930-luvun loppuvuosina suoritettavat hitaat ja puolinaiset varustautumistoimet. Hallituksen täytyi tietää, että mm tykistön, panssarintorjunnan ja ilmapuolustuksen tila oli alkeellinen, että osa miespuolisesta väestöstä oli kouluttamatta ja ettei aseita ja varusteitakaan ollut täysimittaisia puolustusvoimia varten. Ammattimiehet olivat jatkuvasti huomauttaneet näistä seikoista. Suomen ns. turvallisuuspolitiikka oli olennaisesti ellei ensisijaisesti perustunut Kansainliiton ilmentämään kansainväliseen rauhanpuolustamiseen, siis sanoihin eikä tekoihin, ja tämä perusta oli jo osoittautunut utooppiseksi. Olihan neuvottelujen alkaessa yleinen sota jo alkanut ja N:liiton joukot liikkeellä sekä Puolassa että Baltian maissa. Yhtä selvää oli, ettei tehoavaa bilateraalista puuttumista asiaan Suomen hyväksi ollut miltään taholta odotettavissa.

Näin ollen olisi — loogisesti ajatellen — Suomen hallituksen tullut taipua Neuvostoliiton vähimmäisvaatimuksiin viimeistään silloin kun Neuvostoliitto Stalinin suulla huomautti suomalaisille neuvottelijoille, että kun kerran ei neuvotteluista näytä syntyvän tulosta "on tullut sotilaiden vuoro sanoa sanottavansa". Kansainvälisen diplomatian terminologian mukaan ei sotaan voida selvemmin viitata.

Kun otetaan huomioon nämä seikat ja lisäksi se, että Suomen hallituksessa juuri niiden puolueiden miehet olivat taipumattomimpia, jotka eniten olivat vastustaneet aseellisen puolustuksen valmisteluja, kielteinen asenne todella oli ihmeellinen — edelleen

logiikan kannalta katsoen. Olennaisesti se näyttää johtuneen siitä, että asianomaiset loppuun saakka ja vielä sodan syttymisen jälkeenkin kieltäytyivät uskomaan sen mahdollisuuteen. Mistä sellainen uskomus oli syntynyt ja mihin se perustui senkin jälkeen kun suurvaltojen sota jo oli alkanut, on jäänyt ainakin minulle täydelliseksi salaisuudeksi. Ainakin on mahdollisuuksien ulkopuolella se, että se olisi perustunut johdonmukaiseen ajatteluun, omien sotilasasiantuntijoiden informaatioon tai vastapuolen käyttäytymiseen.

Eräänä taipumattomuuden perusteluna asianomaiset jo silloin ja myös jälkeenpäin ovat esittäneet Suomen silloisen kansan yleisen mielipiteen. Epäröimättä voidaankin sanoa, että itsenäisen Suomen syntyisestä lähtien aina oli korostettu valtakunnan jakamattomuutta ja sen rajojen loukkaamattomuutta. Ei siis ollut mikään ihme eikä yllätys, että yleinen mielipide oli toden tultua samalla kannalla. Sensijaan voidaan kyllä ihmetellä että turvallisuuspolitiikka oli niin toisenlainen kuin kansan henkinen valmennus ja todeta, ettei mitään tehty yleisen mielipiteen valmentamiseksi tosiasioihin vaikka aikaa oli runsaasti. Olihan rajakysymyksistä hiljaisuudessa keskusteltu Neuvostoliiton aloitteesta jo vuodesta 1938 lähtien.

Olen puhunut Suomen hallituksen asenteesta logiikan valossa. Aivan eri asia on, olisiko looginen esiintyminen lopulta ollut valittua asennetta tarkoituksenmukaisempi. Siihen en tässä puutu, eikä se enää ole merkityksellistäkään. Sensijasta on nykyisyyden ja tulevaisuuden kannalta merkityksellistä, että jälleen perustetaan turvallisuuspolitiikka sanaan, samalla kun jo yli 20 vuotta sitten on juhlallisesti sitouduttu puolustamaan Suomen koskemattomuutta aseina "kaikin käytettävissä olevin keinoin malla, merellä ja ilmassa". Voivatko tämän ja huomispäivän johtajat varmasti taata Suomen nuorille ikäluokille sen, että he eivät aseta tai joudu asettamaan niitä samaan tilanteeseen, johon heidän edeltäjänsä asettivat meidät: jatkamaan kurjin edellytyksin siitä, mihin heidän sanallinen taitonsa oli loppunut?

Toinen ihmettelyä herättänyt seikka oli aseisiin kutsutun suomalaisjoukon lojaalisuus loogisen vararikon tehnyttä poliittista johtoaan kohtaan. Sekin on johdonmukaisuudesta kaukana. Itse sotilaat parhaiten tiesivät millaiset aseet ja varusteet heillä oli, ja millainen ylivoima oli heitä vastassa. Looginen tulos olisi ollut toivottomuus tai kieltäytyminen. Niin ilmeisesti

IN MEMORIAM

Maj evp
HANS HJALMAR
EDVARD KATAS

s. 21. 11. 1905
k. 12. 10. 1969

kadetti n:o 595
10. kurssi

Maj evp
ERKKI
KALERVO PAASIO

s. 26. 11. 1915
k. 26. 10. 1969

kadetti n:o 2108
25. kurssi

Maj evp
ERIK JOHAN ARTHUR
LAGERLÖF

s. 23. 11. 1900
k. 13. 11. 1969

kadetti n:o 76
2. kurssi

hyökkääjäkin laski: ehkä lyhyt rajataisteluvaihe, sitten hajaantuminen ja maan nopea miehitys. Että kävi toisin ja Suomen poliittinen johto ylipäänsä vielä sai tilaisuuden neuvotella maan itsenäisyyden säilyttävästä rauhasta, ei todellakaan ollut sen omaa ansiota eikä johdonmukainen seuraus joukoille valmistetuista edellytyksistä.

Ensisijaisesti siitä piti huolen Neuvostoliitto, ensin liittoutumalla Hitlerin kanssa, sitten ryhtymällä aseelliseen hyökkäykseen ja lopuksi osoittamalla avoimesti hyökkäyksensä tarkoituksen kutsumalla esiin ns Terijoen hallituksen sekä tekemällä sen kanssa sopimuksen Neuvosto-Suomesta. Nämä toimenpiteet loivat sen hengen, johon Talvisodan suomalaisten joukkojen saavutukset niiden omalta osalta perustuivat, sen että maan poliittinen johto sillä kertaa sai paremman kansan ja tehokkaammat puolustusvoimat kuin se konsanaan oli ansainnut. Muusta pitivät huolen Neuvostoliiton joukkojen koulutuksellinen, organisatorinen ja varustuksellinen tehottomuus niille oudoissa suomalaisissa olosuhteissa. Näissä suhteissa tapahtumissa on sisäistä logiikkaa, mutta se ei todellakaan johtunut Suomen poliittisen johdon loogisuudesta.

Tämä on Talvisodan toinen viesti nykyisyydelle ja tulevaisuudelle. Voiko kukaan taata, että Kaitseminen tai sattuma aina pelastaa tilanteen näin ja antaa Suomen johtajille mahdollisuuden pitää langat käsissään?

Eikö ole todennäköisempää, että johdonmukaisuus johtaa siihen mihin sen pitäisi johtaa, siihen että joukot vastaavat niin kuin niiden tila ja muodolliset edellytykset lähtökohtatilanteessa edellyttävät: haluttomuudella ja pian toivottomuudella, piittaamatta siitä, että maa joutuu ulkopuolisten joukkojen taistelutanteeksi? Tämä on kysymys jota kannattanee mieltää niiden, jotka kulloinkin ovat pitäneet itseään kutsutuina johtamaan maan kohtaloita.

Tarkoitukseni ei ole syyttää eikä tuomita. On syvästi traagista, että itsenäistä Suomea vuodesta 1919 vuoteen 1939 johtivat vilpittömät rauhan miehet ja että he juuri tämän ominaisuutensa vuoksi joutuivat johtamaan kansan, jota he yhtä vilpittömästi halusivat palvella, sotaan vain sen vuoksi, että pienen kansan johtajat eivät voineet hallita tapahtumia siten kuin olisivat halunneet.

Milloin suursota tulee, Suomi ja suomalaiset eivät koskaan valitse osallistuvatko he siihen tai ei. Siitä päätetään suurvaltojen hallituksissa ja yleisesikunnissa. Sensijaan heillä on mahdollisuus valita millaisin edellytyksin he kohtaavat sellaisen tapauksen. Näin sanoo logiikka ja todistaa menneisyys. Johtopäätös on selvä jokaiselle, joka haluaa nähdä ja rohkenee katsoa totuutta suoraan silmiin. Suotakoon niille meikäläisille, jotka seuraavalla kerralla joutuvat kantaamaan kuormansa, sellaisia johtajia — ajoissa!

KUNNIA — ISÄNMAA

Kovin vierailta tuntuvat nuo otsikon sanat nykyisessä kielenkäytössämme! Monet katsovat erityisesti sanan Isänmaa kuvastavan vain vanhempien sukupolvien pateettisuutta. Sillä ei nähdä olevan merkitystä eikä sijaa käytännön elämässä. Onko asia todella näin?

Talvisodan muistomitalin takasivulle on kohokirjaimin havuseppeleen keskelle painettu sanat "K u n n i a, I s ä n m a a". Miksi juuri nämä sanat oli valittu tähän, taiteilija Aarno Karimon suunnittelemaan ja n 700 000 kpl:na jaettuun mitaliin?

Yksinkertaisesti siksi, että ne symbolisoivat koko Talvisodan henkistä taustaa.

Teoksessa "Kunnia — Isänmaa" kirjoittaa jalkaväenkenraali E Heinrichs mm seuraavaa

"Mitkä olivat ne arvot, joiden puolesta koko Suomen kansa syksyllä 1939 oli — henkisesti — valmis ryhtymään epätoivoiselta näyttävään puolustustaisteluun vaativaa suurvaltaa vastaan? Muistomitaliin kaiverretut kaksi sanaa vastaavat tähän kysymykseen lyhyesti ja samalla tyhjentävästi:

KUNNIA, ISÄNMAA.

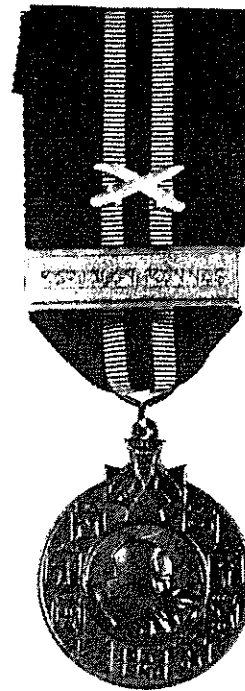
Isänmaan puolesta. Siitä ei ole epäilystä. Mutta epätoivoisen taistelun tulos oli tuntematon, epävarma, menestyminen epätodennäköinen. Henkisesti kansamme oli valmis taisteluun, muissa suhteissa ei".

Mistä sitten ammennettiin kansamme henkinen puolustusvalmius? Se ei ollut vain hetken tuote, lähestyvän uhkan synnyttämä. Sen juuret olivat syvemmällä. Se perustui tietoisuuteen menneiden sukupolvien uhrimielestä ja sitkeydestä. Talvisodan sukupolvi oli taistellut itselleen kansallisen itsenäisyyden ja kehittänyt nuorta valtakuntaa kasvavaan vaurauteen ja edistykseen. Se tunsu ansaittua ylpeyttä saavutuksistaan.

"Mutta oliko järkisyiden perusteella mahdollista uskoa isänmaan pelastukseen aseiden ratkaisun tietä? Lisäksi oli sotilaspoliittinen tilanne meille mahdollisimman epäedullinen; oli varmaa, että saisimme taistella yksin. Oliko taistelu ehkä vältettävissä alistumisen ja myönnytyksen teitä? Ehkäpä vielä isänmaan onneksikin

Tänään¹⁾ voimme vastata noihin kysymyksiin viittaamalla kansakuntien keskuudesta alistumisen tietä poistuneiden pienten kansakuntien kohtaloon. Vuosi sitten emme voineet vedota noihin kokemuksiin ja kuitenkin oli päätös selvä, yksimielinen. Minkä tähden?"

¹⁾ v 1940

Suomen kansalla oli jotain sellaista, jonka puolustamiseen oltiin viimeiseen asti valmiita. Sillä oli Isänmaa. Tätä sanaa ei voida käsittää pelkästi maa-alueeseen ja rajoihin sidotuksi. Se merkitsi myös kansallista ja yksilöllistä vapautta, vapautta kehittää kansallista ja kansainvälistä kulttuuria, vapautta saada tehdä työtä niitten arvojen puolesta, jotka itsekullekin olivat läheisiä sekä oikeutta elää vapaana kansakuntana muiden kansakuntien joukossa. Tämä kaikki sisältyi käsitteeseen Isänmaa.

Se ei ollut enään vain juhlapuheitten korulause, vaan selvä, konkreettinen asia, jonka merkitys ulkoisen uhan edessä kasvoi hallitsevaksi.

Entä kunnia? Nähtiin, että valtiollisen vapauden saavuttaminen oli sukupolvien työtä. Se oli perintö, jonka säilyttäminen koskemattomana tuleville sukupolville nähtiin kansallisena kunnia-asiana.

"Hyökkäys tuli; sota syttyi.

*Puutteellisesti aseistettuna, ilman riittäviä ampu-
matarvikkeita, melkein ilman kenttävarusteita ja
linnoituksia osittain kouluttamattomana kansamme
kulkui epätoivoisen taistelun pimenevää pakkastal-
vea kohti".*

*"SOKEASTI JA YLPEASTI, NAIIVISESTI JA
TINKIMÄTTÄ LÄHTI KANSAMME TAISTELUUN
KUNNIAAN JA ISÄNMAAN PUOLESTA".*

"PATRIA"

Havainnot 9.DE:n johtamistoiminnasta Raateen hyökkäysoperaatiota suunniteltaessa ja toteutettaessa

Kapteni Y Honkanen

Johdanto

Talvisodan maineikkaimpiin sotatoimiin kuuluvaa Raateen hyökkäystä on käsitelty lukuisissa yhteyksissä. Sen sijaan operaation suunnittelu ja johtaminen ovat vähemmän tunnettuja. Kuitenkin oli aluksi kourallisesta upseereita muodostuneen ja menestyksellisesti tilanteen mukaista johtamistoimintaa liikkuvissa sotatoimissa suorittaneen 9.DE:n toiminta erittäin merkittävää ja ansaitsee tulla paremmin tunnetuksi.

Tämän esityksen puitteissa ei ole tarkoituksena eikä mahdollisuuttakaan antaa lukijalle ehdottoman tarkkaa yksityiskohtiin menevää kuvaa asioista. Päämääränä on eräitten havaintojen avulla valottaa 9.DE:n aktiivista johtamistoimintaa. Taistelujen kulkuun ei tässä yhteydessä puututa. Havaintojen luotettavuus perustuu primäärisiin sota-arkiston kirjallisiin lähteisiin. Suuri merkitys on ollut myös haastattelutiedoilla, jotka valaisevat silloisia vaikutteita, oloja, syitä ja muita, erityisesti inhimillisiä tekijöitä.

Talvisodasta nykypäivään ulottuva 30 vuoden aikaväli on kuitenkin aiheuttanut sen, että yksityiskohtaiset muistin varaan jääneet tiedot ovat suurelta osalta unohtuneet tai muuntuneet.

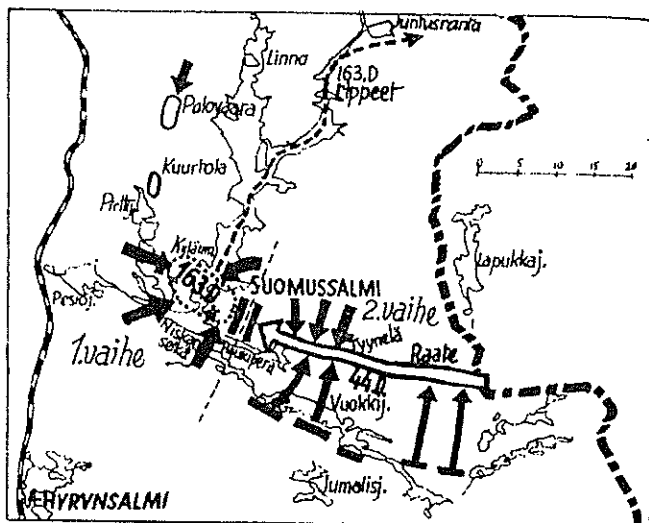
Esikunnan toimintaan vaikuttaneita tekijöitä

Päämajan reserviksi suunnitellun 9.Divisioonan komentaja eversti HJ Siilasvuo sai Ouluun 7.12.1939 käskyn Prikaati Siilasvuon muodostamisesta. Hän valitsi 9 upseerin ryhmän, joka 8.—9.12. Hyrynsalmelle siirtyneenä muodosti prikaatin esikunnan päällystön osalta. Erityisesti on syytä korostaa tätä esikunnan syntymisprosessia myöhemmin esille tulevien esikunnan sisäisten komentosuhteiden ja työskentelytavan ymmärtämiseksi.

Komentaja valitsi esikuntapäällikön itselleen. Tehtävään hän katsoi sopivimmaksi silloisen kapteeni A K Marttisen, ra-sijoituksen mukaisen sotilasläänin esikuntapäällikön jäädessä Ouluun muihin tehtäviin. Yhdessä komentaja ja esikuntapäällikkö nimesivät muut 7 esikunnan tärkeimpiin tehtäviin tulevaa upseeria. Valinnan perusteena olivat kyky ja sopivuus tehtävään eikä virkaikä. Mm talous- ja kuljetusvälinehuollon tehtäviin nimettiin kyvykkäät nuoret talous- ja liike-elämän ammattimiehet. Näin syntynyt tulevan divisioonan esikunnan runko muodostui homogeeniseksi ja tehokkaaksi "teamiksi", nykyaikasta sanontaa käyttäkseni.

Vertailun vuoksi kannattaa mainita, että erään toisen talvisodan divisioonan esikunta oli muodostettu rauhanaikaisen sotilasläänin esikunnan organisaatiota tarkoin noudattaen henkilöitä tehtäviin määrättäessä. Ei oltu otettu huomioon, että komentaja ja esikuntapäällikkö eivät rauhan ajanakaan tulleet hyvin toimeen toistensa kanssa. Keskinäisen luottamuksen puuttuessa esikuntapäällikkö jäi sivustakatsojaksi ja pian ensimmäisten taistelujen jälkeen oltiin pakotettuja siirtämään hänet muualle.

Prikaati Siilasvuon esikunta toimi Hyrynsalmen kirkonkylässä, keskustasta hieman syrjässä sijainneessa metsänvartijan talossa. Rintamalle oli etäisyyttä n 35 km. Hyökkäysten ajaksi siirtyi esikunnan "komento-osasto" komentopaikkaan, joka oli n 5—

Suomussalmen ja Raateen taistelut.

Palvelumme kantavana ajatuksena on keskinäisen luottamuksen pohjalla saada haltuumme uskotut varat tuottamaan

YHDYSPANKKI
luottamuspankki

TARMO AUTTAA UUTEEN ALKUUN

KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ

TARMO

ALEKSANTERINKATU 11 – HELSINKI 10

10 km:n päässä alajohtoportaista. Komentopaikalla oli jatkuvasti vähintään yksi esikunnan upseeri, jonka tehtävänä oli ottaa vastaan ja välittää sanomia esikunnan ja joukkojen välillä. Kartat olivat kehnot. Suomussalmen—Raateen sotatoimet johdettiin epätarkalla värittömällä Suomussalmen pitäjänkartalla 1:100 000.

Joulukuun lopulla Prikaati Siilasvuo muutettiin 9.Divisioonaksi, ja samanaikaisesti sen esikunta vahvennettiin niin, että se oli ennen Raateen taistelujen alkamista päällystöltään lähes määrävahvuinen.

Divisioonan komentaja ja esikunnan tärkein henkilöstö olivat lähes kolmiviikkoisten Suomussalmen—Hulkonniemen taistelujen aikana hankkineet kokemuksen hyökkäystoimien johtamisessa ja esikunnan sisäinen yhteistoiminta oli hioutunut oloja ja johtamistoimintaa vastaavaksi.

Esikunnan sisäinen organisaatio

Vaikka esikunta oli lähes määrävahvuinen, erosi se sisäisiltä komentosuhteiltaan ja toimintavaltaaltaan oleellisesti tavanomaisesti toimineesta divisioonan esikunnasta. Oheisesta kuvasta (kuva 1) todetaan, että kokoonpanoa hallitsi esikuntapäällikön johtama "Johtamiselin". Siihen kuului 1—2 aktiivi- ja 2—4 nuorta reservin upseeria, jotka toimivat lähetti-, yhteys-, salakirjoitus- ja toimistoupseereina. Ennen Raateen taisteluja olivat aktiiviupseerit johtaneet taistelutehtäviä. Lisäksi yksi upseeri oli vuorollaan jatkuvasti etukomentopaikalla.

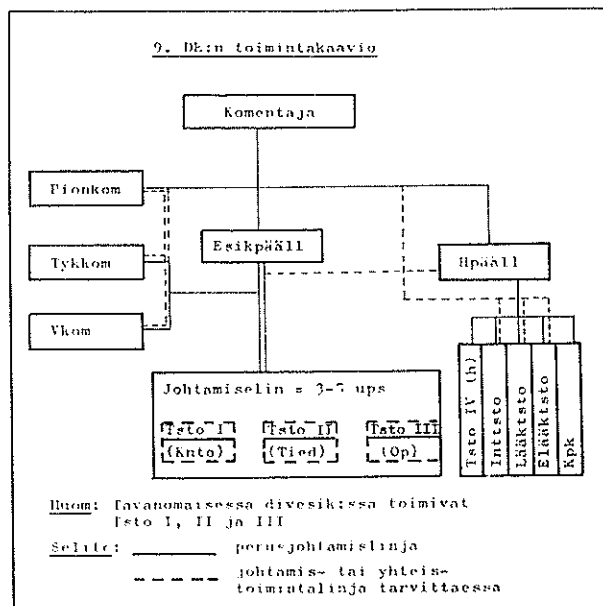
"Johtamiselin" muodostuminen johtui osaksi aikaisemmin mainitusta esikunnan syntyprosessista ja henkilöiden vähäisyydestä. Toisena tekijänä oli esikuntapäällikön henkilökohtaisten ominaisuuksien, aktiivisuuden ja työtarmon merkitys. Hänen jaksaesänsä ja ehtiessään johtaa päätehtävänsä lisäksi myös operaatiotoimiston ja tiedustelutoimiston päälliköiden tehtävät, säilyi "Johtamiselin" senkin jälkeen, kun henkilöstön lukumäärä olisi mahdollistanut siirtymisen toimistokokoonpanoon.

Henkilökohtaiset ihmissuhteet antavat omat erikoispiirteensä johtamislinjojen kulkuun käytännössä. Yhteinen koulutus ja samanikäisyys aiheuttivat sen, että komentaja neuvotteli yleensä suoraan pioneeri-komentajan ja huoltopäällikön kanssa, koska he olivat jääkäriupseereita. Esikuntapäällikkö johti taas omaan ikäluokkaansa kuuluvia kadettiupseereita, tykistö- ja viestikomentajaa. Tarvittaessa näistä "luonnollisista arvovaltalinoista" voitiin luopua, eivätkä ne päässeet haittaamaan hyvän yhteishengen leimamaa toimintaa.

Päätöksen teko ja hyökkäyksen suunnitteluvaihe

Tiedustelu

9.Divisioonan tehtävä oli lyhyt ja selvä: "Lyödä Raateen tien suunnassa oleva vihollinen". Tehtävän oli divisioonan esikunta itse määrittänyt ja se edellytti joukkojen siirtämistä lähtöalueelle, samanaikai-

Kuva 1

sesti tapahtuvia valmisteluja ja hyökkäyksen suorittamista.

Päätöksen tekoa varten tarvittiin tietoja. Tiedustelulla oli esikunta selvittänyt joulukuun kuluessa Raateen tien suunnassa toimivan venäläisen 44.D:n saapumisen ja ryhmytyksen. Erittäin tehokas ja jatkuva partiotiedustelu ja sissien suorittama tiedustelu pitivät esikunnan koko ajan tietoisena venäläisten toiminnasta. Tärkeimpiä tietoja saatiin myös P-SRE:ltä sen lento- ja PM:n kuuntelutiedustelun tuloksina.

Maaston tiedustelulla selvitettiin hyökkäysmahdollisuudet riittävän ajoissa. Alun perin oli Raateen hyökkäystä suunniteltu kaksipuolisena saarrostuksena sekä pohjoisesta että etelästä. Tiedustelu osoitti kuitenkin eteläisen suunnan edullisemmaksi. Sieltä johti parempia etenemisurja — jokia, järviä, metsälänjoja — Raateen tielle. Useat paikalliset poliisit ja metsätyömiehet tunsivat hyvin tien eteläpuolisen alueen. Heidän paikallistuntemustaan käytettiin myöhemmin hyökkäyksessä erinomaisella tavalla hyödyksi. He toimivat suunnistajina ja oppaina hyökkäysosastojen kärjessä.

Tietojen hankkiminen tapahtui yleensä välittömin toimenpitein ilman yhteisiä neuvotteluja tai puhuteluja. Komentaja ja esikuntapäällikkö antoivat käskyt erityisille tiedusteluosastoille sekä tarvittaessa ohjeita ja käskyjä aselajikomentajille ja joukoille. Näkyvänä piirteenä oli esikunnan aktiivinen toiminta esikuntapäällikön toimiessa jatkuvana liikkeelle panevana voimana, "piiskurina". Esimerkkinä yksityisestä aktiivisuudesta mainittakoon divisioonan pioneeripäällikön toiminta. Hän suoritti henkilökohtaisesti tietiedustelun autolla ajaen Pärämönselällä ennen tien rakentamista. Tällä matkallaan hän joutui

Tervetuloa uuteen POHJOLAAN Lapinmäentie 1

Uusi POHJOLA palvelee Teitä Etelä-Haagan, Munkkivuoren ja Niemenmäen välissä Huopalahdentien ja Lapinmäentien risteyksessä. Sinne on hyvät yhteydet Helsingin keskustasta. Ja riittävät paikoitustilat samassa talossa. Ajakaa sisään.

— Keskustassa Teitä palvelee edelleen perinteikäs POHJOLAN toimisto Aleksanterinkadulla.

KUN POHJOLASSA VAKUUTAT NIIN KALLIOLLE RAKENNAT

POHJOLA

Pääkonttori ja autovahinkojen tarkastusasema:
Lapinmäentie 1, Helsinki 30, puh. 4591. Keskustan toimisto: Aleksanterinkatu 44, puh. 14411.

kerran venäläisten keskellekin, mutta sotasaalisauton ja venäjän kielen taitonsa ansiosta pääsi takaisin joutumatta kiinni. Esikuntapäällikkökin kävi pari kertaa edessä tarkastamassa hyökkäysvalmisteluja ja -ryhmyksiä. Komentaja sen sijaan oli koko hyökkäyksen ajan esikunnassa tai komentopaikalla.

Päätöksen teko

Raatteen hyökkäyksen valmisteluista ja suorittamisesta tehtiin lukuisia osapäätöksiä 27. 12. 39—4. 1. 40. Minkäänlaisia mahdollisuuksia ei ollut tehdä "sotakoulumaista" koottua päätöstä. Asiakirjojen perusteella todetaan, että on ollut pitkälle toistakymmentä ratkaistavaa asiaa, joista on päätetty ennen hyökkäystä. Mm seuraavista asioista on tehty päätöksiä aikajärjestyksessä:

- hyökkäyksen suuntaaminen (27.—29. 12.)
- Os M:n ja KvOs 22:n erillishyökkäykset (30. 12. ja 31. 12.)
- joukkojen pääpiirteinen käyttö (31. 12. tai 1. 1.)
- joukkojen siirrot (31. 12.—1. 1.)
- OsK:n ja JR 65:n käyttö (2. 1. ja 3. 1.)
- päähyökk:n alkamisaika (4. 1.)
- reservien käyttö (5.—6. 1.)
- joukkojen tehtävät hyökkäyksen aikana (5.—7. 1.)

Tästä luettelosta todetaan eräitä pääasioita, mitä komentajan päätökset koskettelivat. Siitä puuttuvat mm aselajitoiminnoista kuten tien rakentamisesta ja huoltosuunta 2:n valmisteleminen tehdyt ratkaisut.

Päätökset ovat todennäköisesti syntyneet joko komentajan ja esikuntapäällikön yhteisen puntaroinnin tai esikuntapäällikön tekemän esityksen perusteella. Tarvittaessa kysyttiin aselajipäälliköiltä aselajin suoritusmahdollisuuksia. Päätösten sanamuotoja ei ole tiedossa. Ne lienevät olleet pääasiassa lyhyitä esitysten hyväksymisilmoituksia. Sen tähden ei voida puhua päätöksen "julistamisesta" vaan pikemminkin "ilmoittamisesta". Esikuntapäällikön osuus päätösten tekoprosesseissa on ollut merkittävä. Aktiivisuutensa ansiosta hän on ollut vaikuttamassa ratkaisuihin. Tästä huolimatta 9.D:n komentaja ei ollut johdettavissa. Hän teki itse tärkeimmät ratkaisut ja vaati esikuntapäälliköltäänkin tarkat perustelut, ennen kuin hyväksyi esityksen tai teki päätöksen.

Hyökkäyssuunnitelman syntyminen

Hyökkäyssuunnitelmat laati 9.DE:ssä esikuntapäällikkö. Kuten kuvasta 1 todettiin kuului hänelle esikuntapäällikön tehtävien lisäksi operatiivisen toiminnan ja tiedustelun johtaminen. Operaatio- ja tiedustelutoimistojen päälliköiden vakanssilla olleet kapteenit H Kuistio ja S Mäkinen olivat lähes jatkuvasti poissa esikunnasta tiedustelu- ja yhteysupseereina tai taisteluosastojen johtajina.

Suunnitelmat ovat saaneet alkunsa Metsänvartijatalon yhdessä kamarissa tilannekarttaa pitäneen ja sen äärellä työskennelleen ja asuneen esikuntapäällikön ajatustyön tuloksista. Viereisessä isommassa huoneessa hoitivat juoksevia asioita "Johtamiselimen" muut upseerit ollen valmiina viestittämään tai toimittamaan käskyjä.

Komentajan osuus suunnitelmissa tuli esille pääasiassa niiden esittelyn yhteydessä. Luonteeltaan harmitsevana ja varovaisena hän vaati esikuntapäälliköltä ja aselajipäälliköiltä tarkkaa suunnittelua. Koska johtamistoiminta oli nopeaa, tapahtui se useasti siten, että esikuntapäällikkö suoritti tilanteen arvoskelun, valitsi parhaan vaihtoehdon, esitti sen komentajalle suunnitelmana hyväksyttäväksi ja antoi siitä hyväksymisen jälkeen käskyn.

Hyökkäysvalmistelut

Raateen hyökkäyksen onnistumisen edellytyksenä olivat 9.D.E:n suorittamat perusteelliset hyökkäysvalmistelut. Edellä tuli jo esille tiedustelu ja sen merkitys. Pioneeripäällikön johdolla aloitettiin autouran rakentaminen Raateen tien suuntaista sen eteläpuolella olevaa vesistölinjaa pitkin lähes 6 vrk ennen hyökkäystä. N 20 km:n pituinen autoura valmistui autolla ajettavaan kuntoon ennen hyökkäystä. Huoltopäällikön toimenpitein rakennettiin em autouralle rekitie Moisiovaarasta. Tämä muodosti huoltosuunnan 2, jonka varteen perustettiin ampumatarvike- ja elintarvikkeiden jakopaikat. Autouran valmistuttua päästiin niin täydennyksen kuin evakuoinninkin suhteen riittävään varmuuteen. Tarvitsemansa viestiyhteydet ennättivät 9.D:n viestijoukot hyvin rakentaa ennen hyökkäystä. Kaikkiin taisteluosastoihin oli sekä radio- että puhelinyhteys.

Operaation suunnitteluun ja valmistelujen salaamiseen käytettiin hyvin yksinkertaisia ja käytännöllisiä toimenpiteitä. Siirrot suoritettiin vain pimeänä aikana ja keskeytettiin valoisan ajaksi. Tietojen vuotaminen tarpeettomille henkilöille estettiin siten, että valmistelu- ja siirtymiskäskyt annettiin pääasiassa suullisesti tai toimitettiin lähettiupseerilla kirjallisesti.

Käskytyt ja johtamistoiminta hyökkäyksen aikana

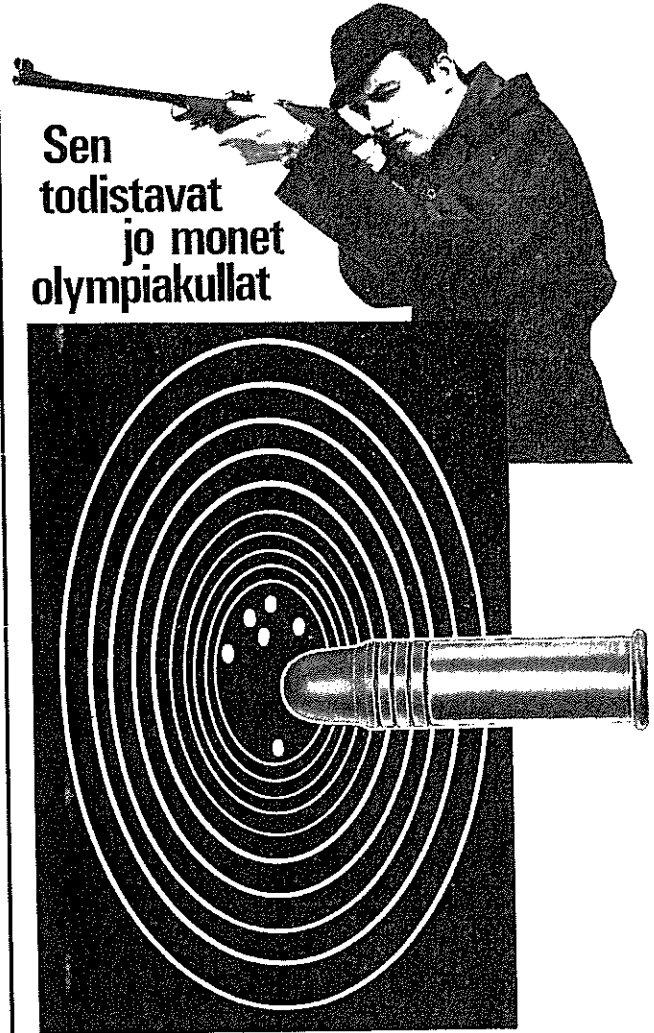
Hyökkäyskäskyt

Raateen hyökkäyksen käskyt syntyivät useitten osasuunnitelmien tuloksina. Ne voidaan jakaa tarkoitustensa perusteella neljään pääryhmään

- ryhmitys- ja siirtymiskäskyt
- alkuhyökkäysten suorituskäskyt
- päähyökkäyksen esikäskyt ja valmistelukäskyt
- päähyökkäyksen suorituskäsky

Pääosa käskyistä oli suullisia erilliskäskyjä ja niitä täydentäviä ohjeita. Myös useita kirjallisia erilliskäskyjä annettiin ryhmittymisistä, siirroista ja alkuhyökkäyksistä. Ainoa yhteiskäsky oli kirjallisena 4. 1. 40 annettu divisioonan hyökkäyskäsky.

LAPUAN PATRUUNA TEKEE TÄYSOSUMATYÖTÄ

Sen todistavat jo monet olympiakullat

Lapuan patruunoiden kultamitalisaalis kasvoi jälleen Meksikon olympialaisissa. Tämä oli jo neljäs Lapuan patruunoilla ammuttu kultamitali, ja maailmanmestaruuksiakin on yli 20. Näin vakuuttava ansioluettelo todistaa parhaiten Lapuan patruunoiden ylivoimaisen tarkkuuden ja tasalaatuisuuden. Varmistukaa Tekin joka laukauksen onnistumisesta — valitkaa Lapuan patruunat.

Valmistamme pienoiskiväärin patruunoita, kiväärin patruunoita (erityisesti huomi tarkkuuspatruuna 7,62x53 R), erilaisia metsästyspatruunoita, messinkisiä haulikon hylsyjä sekä luoteja ja hylsyjä eri patruunalaatuihin.

Hirviampujille hirviratapatruuna 5,6x39; 2,75 g painava kokovaippainen teräväkärkinen luoti, lähtönop. 1100 m/sek. Isopistoolimiehille revolverinpatr. kal. .38 Special, lyijyluoti Wad cutter painoltaan 9,6 g.

TUTUSTUKAA ESITTEESEEMME
ALAN LIIKKEISSÄ.

LAPUAN PATRUUNATEHDAS
Lapua

Kovia uutuuksia:

Erkki
Salometsä

A. F. AIRO

Vaikeneva kenraali

Erittäin mielenkiintoinen teos eräästä maamme kaikkein merkittävimmästä kenraalista, hänen urastaan ja osallistumisestaan talvi- ja jatkosotiin. Lisäksi kenraalien Walleniuksen ja Grönvallin sekä professori Kalajan muistelmia Airosta, ja hänen haastattelunsa. 183 siv. + 12 siv. valokuvia. 13:—/17:—

ESA ANTTALA

Viimeinen partio Kannaksella

Kuulun kaukopartiomiehen jännittävä kuvaus kolmen viimeisimmän tiedustelupartion vaiheista Kannaksella 1944. 166 siv. + 8 siv. kuvia. 13:—/17:— 2. painos!

ARMAS ESKOLA

Lentäminen oli välttämätöntä

Everstiluutnantti Eskolan mielenkiintoiset muistelmat urastaan aktiivilentäjänä ja ilmavoimiemme synnystä ja kehityksestä niin rauhan kuin sodankin aikana. 184 siv. + 28 siv. valokuvia. 12:50/16:—

MARTTI SANTAVUORI

Ratusotamies Pentti Väskä

Everstiluutnantti Santavuoren tositapahtumiin perustuva kuvaus nuoren, katkeraan loppuun saakka velvollisuutensa täyttäneen ratsumiehen vaiheista torjuntataisteluiden aikana Kannaksella. 236 siv. Valokuvakuvitus. 8:50/12:—

KARISTO

Käskyjen laatimisenopeus oli divisioonan esikunnassa hyvin suuri. Esimerkkinä mainittakoon, että 30.12. klo 14.20—15.30 välisenä aikana annettiin 7 suullista järjestelykäskyä viestivälineillä ja 1.1. klo 11.30—14.00 välisenä aikana 3 kirjallista järjestely- ja ryhmityskäskyä.

Käskyt laati yleensä esikuntapäällikkö. Suullisesti viestivälineillä annetut lyhyetkin käskyt ja ohjeet kirjoitettiin aina viestittämistä varten. Komentaja osallistui myös tärkeimpien kirjallisten käskyjen tekoon määrittämällä useasti alayksiköiden tehtävät tai tärkeimmät niistä. Henkilökohtaisesti on 9.D:n komentaja kirjoittanut hyökkäyskäskyyn ainakin Osasto Fagernäsin seikkaperäisen tehtävän. Aselajeja koskevat kohdat käskyihin kokosi esikuntapäällikkö tai kirjoitti osan niistä itse.

Käskyjen sisällöstä voidaan todeta, että ne oli kiinnitetty hyvin ja yksityiskohtaisesti maastoon ja vihollistietoihin. Aselajikohdat oli myös selkeästi pääkohdittain esitetty. Esimerkkinä nasevasta sanonnasta mainittakoon hyökkäyskäskyssä annettu tehtävä Osasto Mäkiniemelle. Se kuului seuraavasti: "O s M ä k i n i e m i sulkee osillaan kuten tähän asti Haukilassa olevan vihollisen tiet itään, valtaa Haukilan ja tuhoaa Kuivasjärvi—Kuormasjärvi kannaksella olevat vihollispesäkkeet".

Käskynantotilaisuuksia ei 9.DE:ssa pidetty. Kirjalliset käskyt toimitettiin "Johtamiselimessä" olevilla lähettiupseereilla käskynsaajille. Suulliset käskyt ja tiedonannot välitettiin puhelimesta tai radiolla vastaanottajalle.

Yhteenvetona hyökkäyksen käskyttämisestä voidaan todeta, että Raatteen hyökkäysoperaatio käynnistettiin lukuisilla pääasiassa suullisilla, mutta osaksi myös kirjallisilla esikäskyillä ja ohjeilla. Niiden täytäntöönpano oli meneillään silloin, kun lopulliset kirjalliset hyökkäyskäskyt tehtiin. Perusteellinen alaisen etukäteisinformointi ja runsaat ajoissa annetut esikäskyt antoivat alaisille johtajille riittävästi aikaa valmisteluihin ja käskytykseen. Samalla mahdollistettiin varsinaisten hyökkäyskäskyjen antaminen hyvin myöhään. 9.DE:n kirjallinen hyökkäyskäsky mm valmistui ja toimitettiin lähettiupseereilla taisteluosastojen komentajille vasta 4.1. klo 21.00—24.00 välisenä aikana, kun joukot lähtivät hyökkäykseen jo 5.1. klo 06.00.

Johtaminen taistelujen aikana

Raatteen taistelujen johtamista varten siirtyivät komentaja, esikunnan "Johtamiselimeen" kuuluvat ja aselajipäälliköt ennen hyökkäyksen alkua komentopaikalle. Sieltä oli C-radioyhteydet taisteluosastoihin ja puhelinyhteydet sekä alajohtoportaisiin että esikuntaan Hyrynsalmelle, josta edelleen P-SRE:aan.

Esikunta pystyi yhteyksiensä ja taistelujen johtamiskokemuksen ansiosta hyvin seuraamaan tilannetta. Esimerkkinä tästä ovat kuvassa 2 esitetyt esikunnan antamat käskyt ja saamat ilmoitukset. Tehokkaasti käytettiin lähettiupseereita. Periaatteena oli, silloisen esikuntapäällikön sanontaa lainatakseni, että "jos ei

Raateen hyökkäyksestä kirjallisina säilyneet
9.DE:n käskyt ja ilmoitukset

Aika	Annetut käskyt		Saadut ilm:t ¹⁾	P-SRE:lle lähet ilm:t ²⁾
	Kirj	Suull ¹⁾		
1.1.	3	2	11	1
2.1.	2	4	15	6
3.1.	2	6	14	1
4.1.	1	5	19	3
5.1. ²⁾		16	28	1
6.1.		20	27	2
7.1.		5	9	5

- Huom 1) Suulliset käskyt ja ilmoitukset toimitettiin viestivälineellä
2) Ei noudatettu määräaikoja, vaan tilanteen mukaan
3) 5.1. alkoi päähyökkäys

Kuva 2

tiedetty, niin mentiin heti katsomaan". Erityisesti on korostettava sitä aktiivisuutta, millä divisioonan esikunta otti taisteluosastoihin yhteyttä, jos niiltä ei tullut ilmoituksia tarpeeksi usein.

Komentaja ja esikuntapäällikkö toimivat koko operaation ajan hyvin kiinteässä yhteistyössä. Yhdessä he tekivät tarvittavat päätökset. Pienemmissä asioissa yleensä ja varsinkin komentajan poissaollessa tai nukkuessa esikuntapäällikkö teki ratkaisut itsenäisesti pitäen komentajan niistä tietoisena. Päätöksistä eivät komentaja ja esikuntapäällikkö olleet aina samaa mieltä. On ymmärrettävää, että edellisen harjoitusevainen ja varovainen ratkaisu ei aina miellyttänyt hyökkäyshenkistä esikuntapäällikköä. Voimakastahtoisena ihmisenä hän uskalsi rohkeasti esittää eriävän mielipiteensä. Näissä kiivaissa mielipiteiden vaihdoissa hän kertoo kaksi kertaa pyytäneensä pataljoonaakin. Kaikesta huolimatta tämä johtajapari täydensi onnistuneesti toisiaan ja asioiden riidellessä ne selvisivät parhaiten ja päädyttiin onnistuneisiin ratkaisuihin, mistä taistelujen tulos on parhaana todistuksena.

JOHTOPÄÄTÖKSET

Edellä on tarkasteltu 9.DE:n esikuntaa tietyissä oloissa. Todetaan, että se soveltuu toiminnaltaan ja organisaatioltaan hyvin Raateen taistelujen johtamiseen. On uskallettava tarvittaessa muokata organisaatiota tehtävän, olojen, tilanteen ja henkilöstön asettamien vaatimusten ja mahdollisuuksien mukaan. Erityisesti on otettava huomioon henkilösuhteet ja henkilöiden kyvyt toimintaorganisaatiota laadittaessa. Komentajille olisi jo rauhan aikana annettava mahdollisuus joko valita lähin alaisensa sodan ajan organisaatiossa tai ainakin lausua toivomuksensa heitä tehtävään määrättäessä. Komentajalla ja hänen lähimmillä alaisillaan tulee olla kyky ja halu yhteis-

toimintaan ja heidän välillään tulee vallita ehdoton luottamus. 9.DE:n perusrunkona oli valittu joukko, joka tahtoi ja osasi toimia yhdessä.

Jatkuvalla tilanteen seuraamisella ja käyttäen runsaasti yhteysupseereita esikunta pysyi täysin selvillä joka hetkisestä tilanteesta, vaikka heikot viestiyhteydet eivät aina toimineetkaan. Päätökset ja käskyt annettiin välittömästi odottamatta kokonaistilanteen kehittymistä. Tilanteen mukaisesta johtamisesta on myös osoituksena divisioonan taistelemisen taisteluosastoina eikä rykmentteinä. Yhteensä 12 pataljoonaja lukuisia erillisosastoja käsittäneet joukot jakautuivat neljään taisteluosastoon.

Johtamistoiminnan nopeuden vaatimukset ovat nykyävinä kasvaneet taistelujen kuvan muuttuessa. Eräänä johtamista nopeuttavana tekijänä voidaan ajatella esikuntien toimistoittain tapahtuvan "lokero-maisen" työskentelyn tilalle siirtymistä enemmän "kollegiaalisesti" toimivan "johtamiselimen" käyttöön. Niin suuren johtamistoiminnan keskittämiseen, kuin mitä tapahtui 9.DE:ssä, ei tietystikään aina ole mahdollisuuksia. Mutta vain keskitetyn johtamisen avulla päästään nykyisinkin keskitettyyn ja nopeaan tietojen hankintaan, suunnitelmien laadintaan ja käskytykseen, olletikin kun nykyiset viestiyhteytemme ovat lähes silloisella tasolla.

Lopuksi on syytä korostaa sotatoimien onnistumiseen ratkaisevasti vaikuttanutta tekijää. Sekä joukoilla että esikunnallakin oli tehtävä selvä ja päämäärä, vihollisen tuhoaminen, oli mielessä koko ajan.

Kamerat ja valokuvaustarvikkeet
edullisesti

— 20 % armeijan henkilökunnalle

OY KINO-FOTO AB

Helsinki, Solnantie 27

Puh. 487 969

Kadettipalsta

Talvisota ja nykyajan kadetti

Kadetti Tapani Tuomi

Hän on kadetti vuodelta 1969 ja tietää mitä tapahtui Mainilassa 30 vuotta sitten. Hänen vaikutelmansa tuon aikaisista tapahtumista, sodasta ja taisteluista itsenäisyyden puolesta ovat lähinnä historian kirjoista saatua teoreettista tietoa. Yksityiskohtaiset kuvaukset eivät kuitenkaan ole jääneet pelkäksi passiiviseksi tiedoksi, vaan omakohtainen käsitys ja tulkinta muodostavat hänelle ehkä tärkeimmän saannin sodasta.

Kolmekymmenluvun lopussa maata uhanut vaara oli yhdistänyt Suomen kansan. Pienet riitaisuudet, puoluekiistat ja muut erimielisyydet unohdettiin, luokkarajat hävisivät, Suomen naiset ja miehet tahtoivat yksimielisesti uhrata kaikkensa isänmaan alttarilla taistelussa itsenäisyyden ja kansakunnan olemassaolon puolesta. Ei voi uskoa nykyisinkään ulkoisen käyttäytymisen muutovirtauksen mukaan merkitsevän eroa laillisen yhteiskuntajärjestyksen ja maanpuolustuksen asiasta, vaan tarkemmin asiaa mietittyään ja siihen paneuduttuaan "partasuinen radikaalikin" varmasti antaisi voitavansa yhteisen Suomen tulevaisuuden puolesta. Tuskin on kansan luonne ja tahto muuttunut 30 vuoden aikana, onhan se kestänyt horjumatta aikaisemminkin. Silloin esiintynyt armeija ja suojeluskuntien vastustaminen jopa jarrutuspolitiikalla oli sekin äänekästä, mutta sen

kannatus loppui toden tullen. On ilmeistä että nykyiset yksipuolisen aseistariisunnan kannattajat vastustavat pohjimmiltaan vain niitä muodollisia keinoja, joilla armeija hoitaa maanpuolustustehtäviään.

Vaaran uhatessa ryhtyvät suomalaiset varmasti vapaaehtoisestikin maanpuolustustoihin; tämän voi kokea innostuvana ylioppilaiden suorittamassa Mannerheim-linjan rakentamisessa ja vapaussodassa taistelleiden entisten punakaartilaisten halussa päästä yli-ikäisinäkin armeijan riveihin puolustamaan Suomea ja sen koskemattomuutta. Nämä ovat lupauksia tulevaisuudenkin toimintavalmiudesta.

Poliittisten päätöksentekijöiden arvostelu on tietysti vaikea ja ehkä arkaluontoinenkin asia. Toisaalta on terveellistäkin pohtia heidän toimintaansa ymmärtääkseen esiintyvät vaikeudet, erityisesti vaaratilanteissa ilman riittävää voimaa tukenaan. Syksyn 1939 tapahtumat oli hyvä esimerkki neuvottelujen ja valmistelujen vuorovaikutuksesta; ylimääräiset harjoitukset ja valmiustoimenpiteet antoivat tukea neuvottelijoille, joiden sinnikäs työ takasi ajanvoiton armeijalle valmiuden kohottamiseksi. Ei ole syytä epäillä sen aikaisista neuvottelijoista polven huonontuneen. Sisäpolitiikan alalla sen sijaan tuntuu toistuvan Talvisotaa edeltänyt aika. Luottavatko suomalaiset jälleen kerran liikaa kansainvälisiin sopimuksiin ja herätäänkö vasta kun kriisi on tullut akuutiksi, kuten havahduttiin v. 1938 lisäämään uhrauksia puolustusvalmiuden kohottamiseksi? Harras toivomus on, ettei silloin saatua opetusta saataisi uudes-

OY BLOMBERG AB

Ahtausliike Stevedores

HAMINA - Puh. vaihde 41 700

Entä jos talvikuukausia olisi 12 ? Kolmessa vuodessa niitä on.

Ja tämäkin arvio on varovainen. Etelä-Suomessa talvikuukausia on keskimäärin neljästä viiteen, pohjoisessa kuudesta seitsemään. Niiden aikana on miltei aina pakkasta. Jopa yli 30 astetta. Ja lumipeite kasvaa. Tammi-kuun kolmestakymmenestä sentistä maaliskuun kuuteenkymmeneen. Keskimäärin. Kukaan ei tuntisi hangen haittoja. Mutta harva muistaa, kuinka kauan niitä kestää. Volkswagenilla ei ole käynnistyshuo-

lia kovimmillakaan pakkasilla. Ilmäähdytteisenä sen moottori lämpeenee nopeasti. Samoin sisätilat. Nestejärjestelmän huolet puuttuvat. Kuten nestekin. Moottorin sijainti on painava asia. Volkswagenissa se on takana vetävien pyörien päällä. Liikellelähtöä ja ajamista ei vaikeuta lumi eikä iljanne. Lunta voi olla paljonkin. Sillä pyörät ovat suuret.

Volkswagen on hyvä talviauto. Sillä

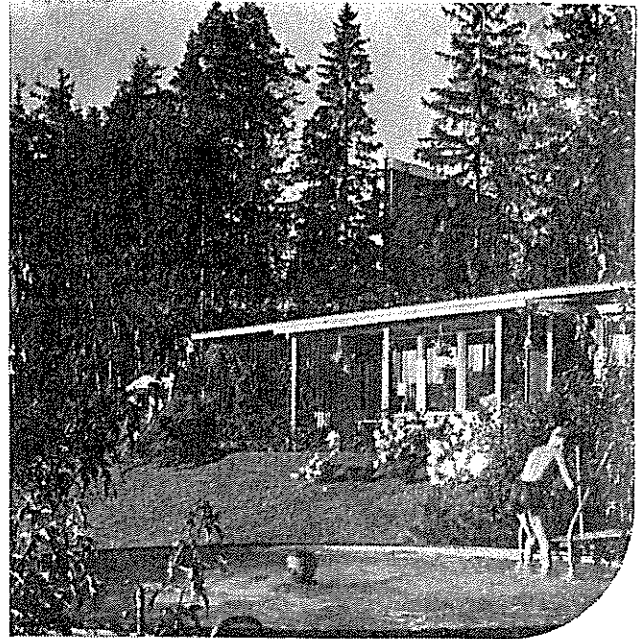
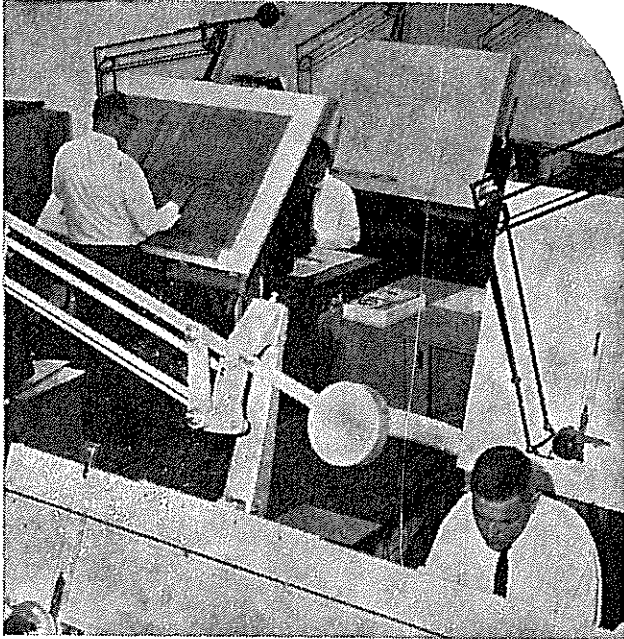
ette pelkää talvikuukausia. Montako niitä olikaan?

Ja vain hyvä talviauto on oikea kuluväline ympärivuotiseen käyttöön. Kaikki Volkswagenit ovat hyviä talviautoja; kuplat, tuhatkuusiset, Automatic ja uusi VW 411. Talviominaisuudet ratkaisevat. Siksi Volkswagen on koeajettava talvella.

Volkswagen on hyvä talviauto.

Hankkija palvelee meitä kaikkia

Hankkijan palvelukset ulottuvat laajalle meidän jokapäiväiseen elämäämme. Tämän päivän Hankkija palvelee sekä tuotantoa että yksityisen ihmisen kotia ja vapaa-ajan tarpeita. Hankkija auttaa oman kodin rakentamisessa aina suunnittelusta lähtien ja varustaa sen vesijohdolla, keittiöllä ja sähköllä sekä kodin koneilla. Hankkijasta saa välineet myös vapaa-ajan viettoon: television, radion, nauhurin, perämoottorin, lumikelkan tai vaikkapa lentokoneen. Voi sanoa, että Hankkijan toiminta hyödyttää meitä kaikkia.

 HANKKIJAN palveluverkosto

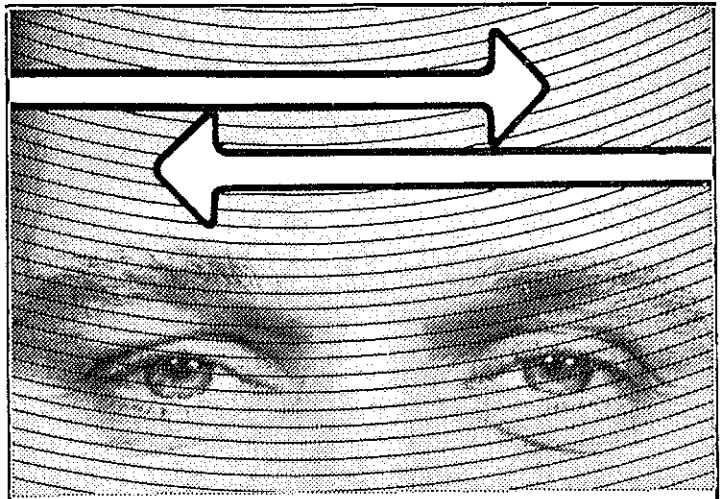
taan, sillä vieraan vallan alaisuudessa ja sodassa tuhoutuu pitkänkin rauhan ajan rakentava työ, johon kadettienkin koulutus tähtää.

Talvisodan miesten taidonnäytteiden ansiosta sotaa ei voi ratkaista vain sanomalla "aseet puhuivat", vaan rauhanaikaisella koulutuksella on erittäin suuri, jopa ratkaiseva merkitys. Silloinen koulutus, joka oli kovaa ja rajua, mutta silti inhimillistä, täytti sille asetetut vaatimukset. Armeija oli koulutettu itsenäisesti ja olevia oloja vastaavasti. Tosin silloin ei kaikkea maan asekelpoista miesainesta oltu kyllin tarkoin koulutettu, mutta maaston ja ilmaston sodankäynnille asettamat vaatimukset sen sijaan oli otettu huomioon. Tuntuu siltä, kuin koulutustapa olisi nykyisin erilaista, mutta kuitenkin vähintään yhtä tehokasta.

Kadetin kannalta on tärkeää johtaminen ja siihen liittyvät asiat ja se, millaisen perinnön talvisodan johtajisto on jättänyt hänelle. Positiivisesti yllättävää oli reservin päällystön ja alipäällystön sopeutuminen sotilaselämään ja sen sääntöihin. Luottavaisin mielin voi katsoa tulevaisuuteen, sillä aktiiviupseeri tietää saavansa rinnalleen päteviä johtajia reservistä. Tuntiessaan silloisten reservin johtajien menestyksekkään toiminnan on nuorella "paukkupatruunaupseerilla" täysi syy luottaa joukon ja omiin mahdollisuuksiin ja voi tyynenä astua suorittamaan tarvittaessa sodan ajan tehtäviään.

Talvisodan soturit saivat "aseikseen" kiväärin, kokardin ja vyön, mutta he taistelivat kuitenkin peräänantamatta. Reserviläiset muuttuivat sotilaisiksi, ja jos joku meni "paljain nyrkein" panssarivaunuja vastaan onnistuen tuhoamaan sen, seurasivat muut perässä huomattessaan voivansa niille jotain. Taistelutahdon merkitystä korostetaan suuresti ja talvisodan mallin mukaisesti voi luottaa sen tulevaisuudessakin kehittyvän ja pysyvän joukoissamme. Mutta esimerkki velvoittaa tekemään myös työtä asian hyväksi.

Talvisodan tärkeä merkitys kadetille on itse sota ja sodankäyntitaito. Silloin koeltiin sotilasoppeja, yhteistoimintaa sekä joukon ja johtajan sopeutumista toisiinsa ja vallitseviin olosuhteisiin. Silloin havaittiin suomalainen taktiikka kehityskelpoiseksi, mutta kadetista tuntuu, että se on siitä huolimatta nykyisin melkein samanlaista "puettuna vain uusiin vaatteisiin". Onkohan kehitys jäänyt käsitteisiin? Talvisodan aikaiset motit esiintyvät hänen koulutuksessaan niin tärkeinä koukkauksina ja saarrostuksina. Talvisodan alkuvaiheissa suomalaisten puolustus perustui kasvavan vastarinnan periaatteeseen ja puolustustuksen aktiivisuuteen. Vihollisen suuresta ylivoimasta huolimatta ryhtyivät suomalaiset sitkeään taisteluun jo rajaviivalta alkaen. Näinhän opetetaan nytkin; ensin viivytykset ja väijytykset sekä perusteellinen ja järjestelmällinen hävitys, jonka jälkeen hyökkäys ja isku vihollisen arimpaan kohtaan ja lopuksi sen täydellinen tuhoaminen. Kun vielä ryhtyy sissi- eli silloiseen partiotoimintaan, onkin saavutettu melkoinen yhtäläisyys. Nykyisin kuitenkin on luovuttu puolustuksen lineaarisuudesta, ja pyritään luomaan

Tehostaan tunnettu särkylääke

Tilapäiseen
särkyyn ja
kuumeeseen

syvyyttä. Talvisodan miespuutteesta johtuneiden ohuiden ketjujen kestäminen oli osoituksena suomalaisen miehen sisusta, josta ylpein esimerkki voidaan kiteyttää sanoihin: "Kollaa kesti." Vaikka vastustaja saattaa heittää taisteluun moninkertaisen elävän voiman ja materiaalisen ylivoiman, on kuitenkin mahdollista talvisodan oppeja ja kokemuksia oikein nykyaikaan soveltaen taistella menestyksekkäästi luonnon olosuhteita hyväksikäyttäen.

Neuvostoliiton saatua rauhanneuvotteluissa vaatimuksensa täytetyiksi, vieläpä korkojen kera, voidaan kysyä oliko tuo kunniakas talvisota tarpeen. Olihan ollut pakko jättää vieraalle kansalle maata, jota suomalaiset olivat vuosisatoja raivanneet ja viljelleet; millaisin uhrauksin ja ponnistuksin tämä kaikki olikaan tarvinnut luovuttaa. Tähän kysymykseen on myöhempään ikäpolveen kuuluvan vaikea vastata, sillä pelkistä sotilaallisista ja poliittisista päämääristä ja saavutuksista ei aina voi löytää yhtäläisyyksiä ja rinnastaminen on vaikeaa.

"Yhteisin ponnistuksin on Suomen kansa", sotamarsalkka Mannerheimin joukoilleen antaman käskyn sanoja käyttäkseni, "valmiina puolustamaan pienimpää isänmaataan samalla päättäväsyydellä ja voimalla, millä se on puolustanut jakamatonta isänmaataan."

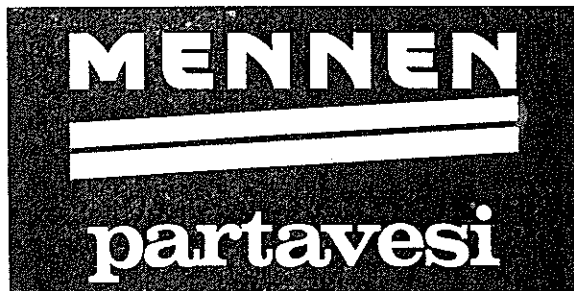
Nämä sanat kuvastanevat osuvasti ja pelkistetysti nykypäivän kadetin omaksumaa käsitystä Talvisodan antamasta tulevaisuuden kuvasta.

MIESTEN MAINIO MUOTIKENKA

Tampereen
Kenkäteollisuus Oy.

viileä, raikas

MENNEN
mikä miehen olo

FARMOS OY.

RIHLA

**-asekuidulla lika
lähtee piipusta
kuin ammuttuna**

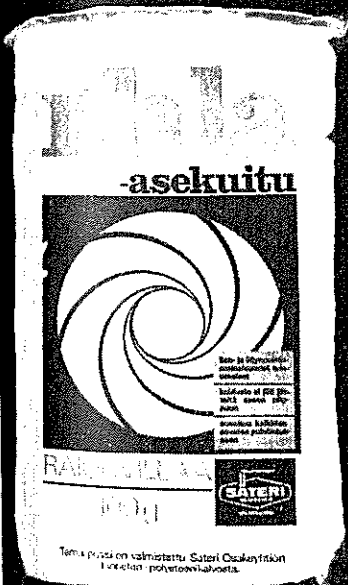
RIHLA-asekuitu poistaa lian ja öljyn ase-
piipusta kertavedolla.

RIHLA-asekuidusta ei jää jätteitä ase-
piippuun — tiukkanakaan tuppona vedet-
täessä ei hankauslämpö aiheuta kuidussa
muutoksia.

RIHLA-asekuitu on erinomaista kaikkien
aseiden puhdistukseen.

Puolustusvoimien hyväksymä ja käyttämä.
Kaikista alan liikkeistä.

RIHLA-asekuitu on pa-
kattu näppärään muovi-
massiin, jossa se säilyy
puhtaana ja kuivana.

TERVEHDIMME KADETTIUPSEEREITA
TALVISODAN MUISTOJEN MERKEISSÄ

JA TOIVOTAMME

AJOKKI OY

Tampere—Nekala

AMMUS-SYTYTIN OY

Rauma

ASFALTOR OY

Helsinki

KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ AURA

Helsinki

INSINÖÖRITOIMISTO H AURAMO

Helsinki

OY ELEKTRO-DIESEL AB

Helsinki

ERI OY

Helsinki

OY GRÖNBLOM TRADING AB

Kaivoksela

OY HA-TE-KE AB

Hanko

T:MI E HARTIKAINEN & Co

Kerava

HAVIN OY — TEKA OY

Riihimäki

OY HOECHST FENNICA AB

Maantiekylä, Tuusula

HOLLMING OY

Rauma

de JERSEY & Co Ltd

Helsinki

JOKIOISTEN SÄÄSTÖPANKKI

Jokioinen

JOKIOISTEN TÄRKKELYS JA

SIIRAPPI OY

Jokioinen

JOUTJARVI OY

Lahti

JOUTSENO-PULP OY

Lohjan Tehtaat

Lohja

JYVÄS-HYVÄ Ky

Jyväskylä

KESKINÄINEN ELÄKEVAKUUTUSYHTIÖ

KALERVO

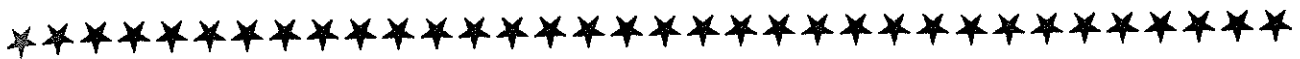
Helsinki

KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ

ELÄKE-VARMA

Helsinki

Hyvää Joulua ja

Onnellista Uutta Vuotta!

**KESKINÄINEN HÄMEEN VAKUUTUS-
YHTIÖ**
Hämeenlinna

**KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ
METSÄPALO**
Helsinki

**KIINTEISTONOMISTAJAIN
DESINFEKTIOKESKUS OY**
Helsinki

KIRJAVALITYS OY
Helsinki

KUVATEOLLISUUS OY
Helsinki

OY KYRO AB
Kyröskoski

LAHDEN VAAKA OY
Lahti

LAPINLEIMU OY
Toijala

A W LILJEBERG OY
Helsinki

LUMIVALKO OY
Turku

LÄÄKETEHDAS OY STAR AB
Tampere

MAANVILJELIJÄIN MAITOKESKUS OY
Helsinki

MEDIPOLAR OY
Oulu

OY MK-TUOTE AB
Helsinki

MYLLYKOSKEN PAPERITEHDAS OY
Myllykoski

**OY THE NATIONAL CASH REGISTER
COMPANY OF FINLAND AB**
Helsinki

NESTE OY
Helsinki

OSUUSTEURASTAMOJÄRJESTÖ
Helsinki

OUTOKUMPU OY
Helsinki

PEITEALA OY
Rauma

PERUSYHTYMÄ OY
Helsinki

TALVISODAN

SA-kuva

SA-kuva

Suomalaisia upseereita ja

SA-kuva

SA-kuva

TAISTELIJOITA

SA-kuva

SA-kuva

heidän miehiään

SA-kuva

SA-kuva

**TERVEHDIMME KADETTIUPSEEREITA
TALVISODAN MUISTOJEN MERKEISSÄ**

JA TOIVOTAMME

OY POHJOLAN LIIKENNE AB
Helsinki

**RAKENNUSTOIMISTO
A PUOLIMATKA OY**
Turku—Helsinki—Pori—
Jyväskylä—Forssa

RAKENNUS OY
Turku—Helsinki—Lohja

RAKENNUSMUOVI OY
Hollola, Salpakangas

RANNIKKOSOTILASKOTIYHDISTYS
Helsinki

RAUMA-REPOLA OY
Helsinki

RAUTA- JA METALLIVALIMO SUOMI Ky
Helsinki

OY REGO AB
Helsinki

RIKKIHAPPO OY
Helsinki

OY SKF AB
Helsinki

OY SOFFCO AB
Helsinki

OY G W SOHLBERG AB
Helsinki

SUOMALAINEN ALFA-LAVAL OY
Helsinki

SUOMALAINEN MALLIHUONE OY
Helsinki

SUOMEN ETELÄ-AMERIKAN LINJA OY
Helsinki

SUOMEN HYPOTEEKKIYHDISTYS
Helsinki

SUOMEN HOYRYLAIVA OY
Helsinki

SUOMEN MERI
Helsinki

**SUOMEN PUUNJAOSTUSTEOLLISUUDEN
KESKUSLIITTO**
Helsinki

**SUOMEN RAKENNUSTEOLLISUUS-
LIITTO r.y.**
Helsinki

SUOMEN TEOLLISUUSLIITTO
Helsinki

OY SUOMEN TRIKOO AB
Tampere

**ARKKITEHTUURITOIMISTO
HEIKKI SYSIMETSÄ KY**
Helsinki

**SÄÄSTOPANKKIEN KESKUS-OSAKE-
PANKKI**
Helsinki

Hyvää Joulua ja

Onnellista Uutta Vuotta!

TAMPEREEN PUKU OY
Tampere

TELEVA
Leppävaara

OY TELVA AB
Helsinki

TERASBETONI OY
Helsinki

OY TERASJOUSI
Helsinki

A TILLANDER OY
Helsinki

TUOTTAJAIN KONE OY
Helsinki

TURO OY
Kuopio

TURUN VARTIOKESKUS OY
Turku

UITTOKALUSTO OY
Helsinki

OY UNION-ÖLJY AB
Helsinki

VAKIORAKENNE OY
Helsinki

VALMET OY
Helsinki

MEIJERIEN KESKUSOSUUSLIKE VALIO
Helsinki

OY VATOR
Jollas

WILLHELMS'IN APTEEKKI
Helsinki

OTTO WUORIO OY
Helsinki

OY WARTSILA AB
Helsinki

YHTYNEET HARJA- JA SIVELLIN-
TEHTAAT OY
Turku

YHTYNEET KUVALEHDET OY
Helsinki

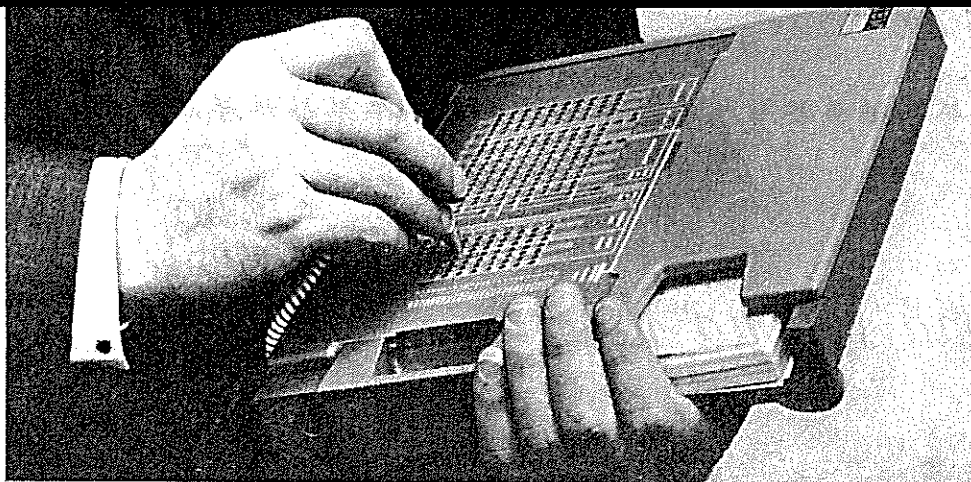
YHTYNEET MUOVITEHTAAT OY
Vaasa

YHTYNEET PUKUTEHTAAT OY —
LEIJONA
Tampere

YLHÄISTEN TEHTAAT OY
Salo

YRITTAJAIN VAKUUTUS
KESKINÄINEN YHTIÖ
Helsinki

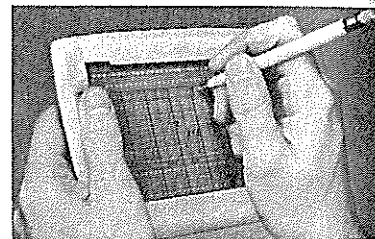

Lävistäkää tiedot tapahtumahetkellä;

rekisteröintilaitteen koko ei ole esteenä

Sillä se on kevyt, kannettava laite, jonka kuljetatte salkussanne tai pienemmän pistätte vaikka taskuunne. Metallikynällä lävistätte tiedot reikäkortteihin, jotka ovat heti valmiit tietokonekäsittelyä varten.

Monet sovellutukset

Vain rei'itystason (reikäkortin) päällä olevaa peitekorttia vaihtamalla voitte käyttää tätä rekisteröintilaitetta mitä erilaisimpiin tietojenkäsittelytehtäviin, kuten

- erilaiset inventaarit
- mittarien lukemiset
- haastattelut
- kilpailut
- markkinatutkimukset
- kuljetuskirjanpito
- laadun tarkkailu
- tuotannon raportointi
- palkkalaskenta
- metsäkirjanpito
- vaalilaskenta

Rekisteröintilaitteen avulla tietojen tallennus on yksinkertainen, paikan päällä tapahtuva, nopea ja mekaaninen toimenpide.

Lukuisat edut

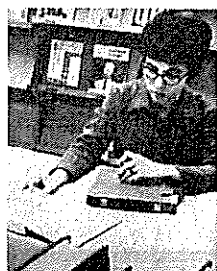
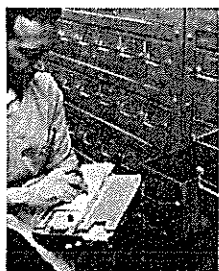
Verratkaa tietojen rekisteröintilaitetta muihin tallennusmenetelmiin; todetkaa sen edut — esimerkiksi

- tieto lävistetään jo sen alkulähteellä tietokoneelle käsiteltävään muotoon
- lävistysosaston työrasitus tasoittuu kun mm:
- tarkistuslävistysvaihe jää pois; siitä huolimatta:

- tiedon rekisteröinti on virheettömämpää kuin suorittamalla työ lävistysosastolla erilaisista papereista
- lävistysvastuu siirtyy kentälle
- kaikki kerätyt tiedot ovat vakio-koossa
- tietojenkäsittelytoiminta on taloudellisempaa
- tiedon kiertojakso lyhenee

Viimeksi mainittu etu on jo yksin varsin oleellinen; onhan kyse yhdestä automaattisen tietojenkäsittelyn perimmäisestä tavoitteesta: tietojenkäsittelyn kaikinpuolisesta nopeuttamisesta.

Soittakaa numeroon 600 211/378 tai 311. Kerromme Teille lisää.

S U O M E N
IBM

Kadettikunnan ja upseeriliiton yhteinen mielipidetutkimus

Majuri Pertti Jokinen

Erityisesti vakinaisessa palveluksessa olevat upseerit ovat viime vuosina keskustelleet yhä kiihtyvässä äänensävyssä kahden samalla alueella toimivan upseerijärjestön tarpeellisuudesta. Keskustelut ovat purkautuneet kirjoituksiksi näiden kahden järjestön lehtiin ja evästyksiksi järjestöjen vuosikokousedustajille.

Kadettikunnan ja Upseeriliiton hallitukset kokoonoutuivat 19. 2. 1968 kokoukseen, jossa päätettiin suorittaa yhteinen otantaan perustuva mielipidetutkimus, jolla tulisi kartoittaa jäsenten mielipiteet

- kahden järjestön tarpeellisuudesta ja
- järjestöjen tulevan kehityksen suuntaviivoista.

Tätä varten hallitukset valitsivat keskuudestaan toimikunnan, jonka tuli huolehtia tutkimuksen järjestelystä.

Yhteisen jäsenluettelon laatiminen ja kyselylomakkeen suunnittelussa tarvittut "takaisinkytkennät" järjestöjen hallituksiin veivät aikansa, joten allekirjoittanut, jonka toimikunta määräsi keskuudestaan tutkimuksen käytännölliseksi toteuttajaksi, pääsi postittamaan kyselylomakkeita vasta toukokuussa 1969.

Tutkimusraportti esiteltiin järjestöjen hallituksille lokakuussa 1969. Se päätettiin julkaista lyhennettynä sekä Sotilasaikakauslehdessä että Kylkiraudassa.

Ne jäsenet, jotka haluavat tutustua lyhentämättömään raporttiin voivat tilata sen jomman kumman järjestön toimistosta hintaan mk 2,—/kpl + postikulut.

Tutkimuksen suoritus tapa

Tutkimuksessa käytettiin 437 henkilön otosta, joka käsitti noin 10 % järjestöjen jäsenistöjen yhteismäärästä. Otos valittiin tasavälistä poimintaa käyttäen aakkosjärjestykseen ryhmitellystä yhteisestä jäsenluettelosta.

Kyselylomakkeet postitettiin kolmessa vaiheessa siten, että seuraavaan vaiheeseen tulivat mukaan ne, jotka eivät olleet vastanneet. Lomakkeet voitiin palauttaa ilman postimerkkiä.

Vastauksista saatiin kaikkiaan 419 kpl eli 96 % otoksen kokonaismäärästä. Palauttamattomat 18 lomaketta jakautuivat siinä määrin tasaisesti eri jäsenryhmien kesken, ettei niiden voi katsoa aiheuttavan vääristymää tutkimuksen tuloksiin.

Käytettäessä 5 %:n riskiä on otoksen suhteellisten osuuksien suurin virhe ± 5 prosenttia. Koko otoksesta lasketut prosenttiluvut kuvaavat siis koko jäsenkunnan mielipiteitä vähintään tällä tarkkuudella. On kuitenkin muistettava, että tämä pätee vain silloin kun

on kysymys koko otoksesta lasketuista prosenttiluvuista. Jonkin muuttujan sisäistä jakautumaa tutkittaessa on konfidenssirajat määritettävä erikseen.

Kysymykset ja taustamuuttujat

Vastaaajilta kysyttiin kolmea asiaa:¹⁾

- 1) Katsooko vastaaja, että kahden upseerijärjestön olemassaolo on hyödyksi upseerien aatteellisen ja ammatillisen järjestötoiminnan hoitamiselle.
- 2) Miten vastaaja haluaisi Kadettikunnan ja Upseeriliiton tulevan toiminnan järjestettävän.
- 3) Katsooko vastaaja, että Kadettikunnan ja Upseeriliiton alaorganisaatioiden yhdistämisestä olisi hyötyä.

Vastauksia verrattiin lomakkeella kerättyihin taustamuuttujiin, joista tärkeimpiä olivat jäsenyys järjestöissä, palvelussuhde, sotilasarvo, evp-upseerin eroamisvuosi, kadettikurssin numero ja kadettiipiiri tai Upseeriliiton alaosa.

Tässä lyhennytyssä selosteessa keskitytään 2. kysymyksen vastausten erittelyyn. 1. ja 3. kysymykseen saatuihin vastauksiin kajotaan vain pääpiirtein.

Mielipiteet kahden järjestön tarpeellisuudesta

Vastaaajien enemmistö piti kahta järjestöä haitallisena upseeriston aatteellisen ja ammatillisen järjestötoiminnan hoitamiselle. Kaikista vastaajista piti kahta järjestöä haitallisena 64 % ja hyödyllisenä 20 % loppujen jättäessä kantansa ilmaisematta.

Eri taustamuuttujien valossa tarkasteltuina vastusten jakautumat poikkesivat melkoisesti toisistaan. Yksityiskohtiin puuttumatta voidaan todeta, että

— kummassakin järjestössä on kahden järjestön vastustajia enemmän kuin kannattajia; Kadettikun-
kuitenkin vähemmän kuin Upseeriliitossa,

— vakinaisessa palveluksessa olevat vastustavat kahta järjestöä useammin kuin evp-upseerit, joskin evp-upseereissakin on vastustajia enemmän kuin kannattajia,

— erityisesti nuoret vakinaisessa palveluksessa olevat upseerit suhtautuvat kielteisesti kahden upseerijärjestön olemassaoloon. Vakinaisen väen yliupseereissa näitä on yli 80 %.

¹⁾ Kysymykset on tässä tyypistetty periaatteelliseksi.

— evp-upseeri suhtautuu sitä kielteisemmin kahteen upseerijärjestöön mitä vähemmän aikaa on kulu-
nut hänen vakinaisesta palveluksesta eroamisestaan.
Viimeisellä viisivuotiskaudella eronneiden keskuudes-
sa tämä osuus lähentelee jo 80 %:a,

— kahteen järjestöön kielteisesti suhtautuvien
osuus näyttää lisääntyvän.

Mielipiteet Kadettikunnan ja Upseeriliiton tulevan toiminnan järjestelymahdollisuuksista

Tätä kysymystä on pidettävä koko kyselyn tärkeim-
pänä. Tarjottujen vaihtoehtojen saama kannatus jakau-
tui seuraavasti:

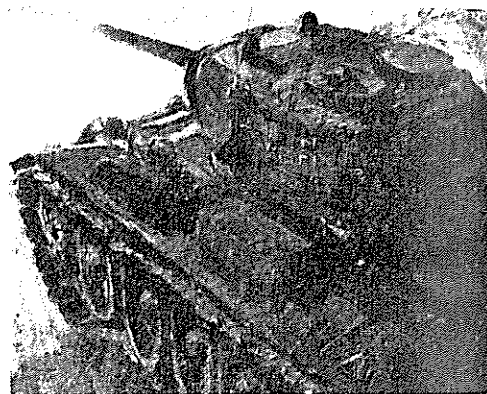
1. Järjestöt jatkavat toimintaansa erillisinä nykyisin tehtävin	19 kpl	4,5 %
2. Järjestöt jatkavat erillisinä, mutta niiden toimintasektorit jaetaan siten, että Upseeriliitto keskittyy ammatilliseen ja ta-		

loudelliseen toimintaan ja Kadettikunta aatteelliseen toimintaan	87 kpl	20,8 %
3. Kadettikunta liitetään Upseeriliittoon perinnejäostoksi tai vastaavaksi	225 kpl	53,7 %
4. Molemmat järjestöt lakkaute- taan ja perustetaan uusi yhteinen upseerijärjestö	61 kpl	14,6 %
5. Mikään esitetystä vaihtoehdois- ta ei minua tyydytä, vaan esitän omana vaihtoehtonani seuraavaa	13 kpl	3,1 %
5. En osaa sanoa	14 kpl	3,3 %
Yhteensä		419 kpl 100,0 %

Jo edellisen kysymyksen vastausten tarkastelu osoitti, että kahden järjestön olemassaoloon ollaan yleisesti tyytymättömiä. Ensimmäisen vaihtoehdon saama vähäinen kannatus (4,5 %) tukee täydellisesti tätä havaintoa. Suurimman kannatuksen on saanut vaihtoehto, jossa esitetään Kadettikunnan liittämistä Upseeriliittoon (53,7 %). Toimintasektorien jakaminen

WSOY
—ja pysytte
hyvissä kirjoissa

Muukalaislegioonasta
Kollaalle

Jukka L. Mäkelä MAROKON KAUHU

Aarne E. Juutilainen, Kollaan kovina päivinä koko Suomen kansalle tutuksi tulleen legendaarisen sotilaan elämäkerta, rehellinen, paljastava, järkyttäväkin tarina harvinaisesta elämäntapaalosta. 3. painos — 18. tuhat., 232 sivua. 14.—/17.—

Laguksen patterin-
päällikkö kertoo

Lauri Jäntti TYKINJYSKEESSÄ JATKOSODASSA

Maineikkaan Raskas Patteristo 14:n vaiheet Kannaksella, Itä-Karjalassa, Syvärillä. "Todella mi-
tavoittava ja merkittävä dokumenttiteos" (ev. M. K. Stewen). 2. painos — 8. tuhat., 375 s. 140 kuvaa. 19.—/23.—

Panssarisodan
mies jälleen
etulinjoilla

Reino Lehväslaiho VIIMEISEEN MIEHEEN

Kirjoillaan Panssarisotaa ja Tuuloman tie mainetta niittänyt Lehväslaiho vie panssarijoukkueen Kannaksen suurhyökkäyksen hurjiin ja tuhoisiin torjuntataisteluihin, välittää panssarimiesten, telaketjujen ja piikatykkien äänet vaimentamattomina suoraan etulinjoilta. 2. painos — 9. tuhat., 196 si-
vua. 14.—/17.—

ja siis kahden järjestön säilyttäminen on saanut taakseen 20,8 % vastaajista. Radikaalisimmat ovat valmiita lakkauttamaan molemmat järjestöt ja aloittamaan kokonaan alusta yhden järjestön puitteissa. Vain harvoilla oli esitettävänä oma vaihtoehto ja samoin vain harvoilla ei ollut mielipidettä tästä kysymyksestä.

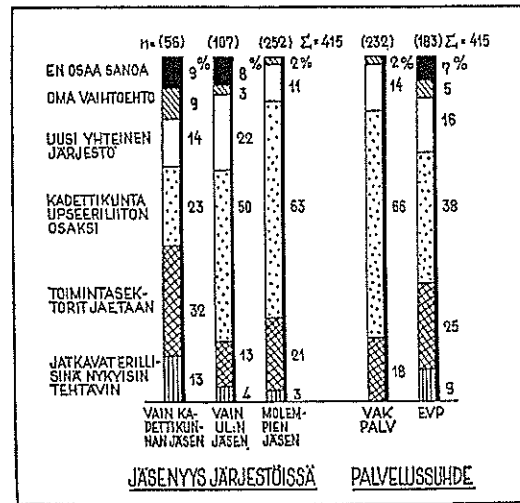
Seuraavassa vastausten jakautumista tarkastellaan tärkeimpien taustamuuttujien valossa.

Jäsenyys järjestöissä ja palvelussuhde

Mielipidejakautuman todettiin riippuvan erittäin merkittävästi siitä, mikä oli vastaajan suhde järjestöihin ja mikä oli hänen palvelussuhteensa. Kuva 1 osoittaa, että harvat nykyisen tilanteen kannattajat keskittyvät miltei kokonaan evp-upseereihin.

Toimintasektorien jakamisella on suhteellisesti eniten kannattajia vain Kadettikuntaan kuuluvien evp-upseerien keskuudessa. Tämä ryhmä on ainoa, jossa toimintasektorien jakamisen kannattajat muodostavat suurimman ryhmän.

Kaikista vastaajista piti 53,7 % parhaana vaihtoehto-

Kuva 1

Jäsenyys järjestöissä ja palvelussuhde verrattuna mielipiteeseen parhaasta vaihtoehdosta järjestöjen tulevaisuudelle.

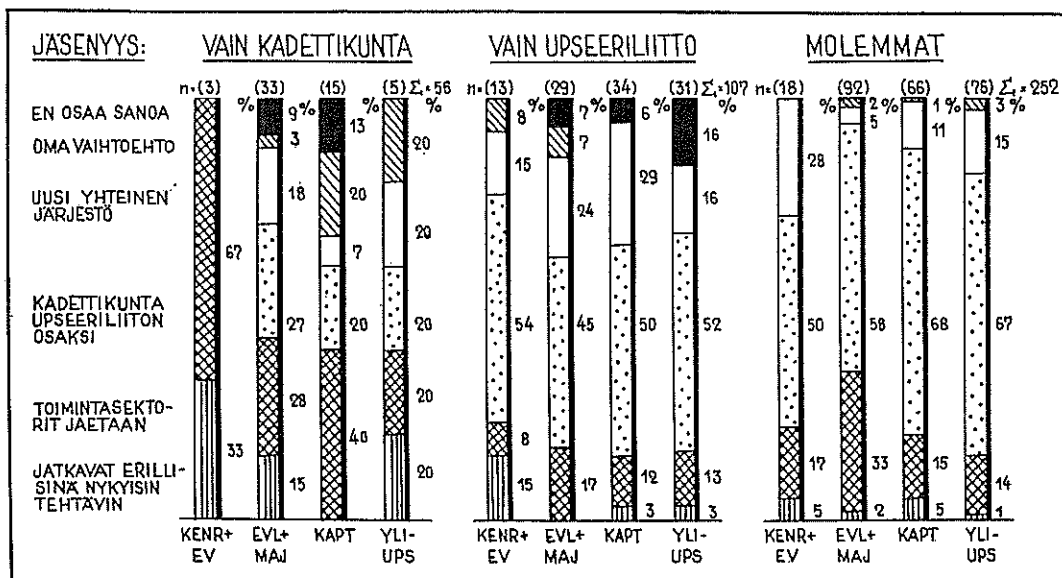
ASTRA AUTOINJEKTORI

HERMOKAASUIEN VASTA-AINE KATEVASSA MIESKOHTAISISSA PAINERUISKUSSA.

KISTNER

HELSINKI 50, PÄÄSKYLÄNRINNE 8, PUH. 718411

Kuva 2

Jäsenyys järjestöissä ja sotilasarvo verrattuna mielipiteeseen parhaasta vaihtoehdosta järjestöjen tulevaisuudeksi järjestelyksi.

na Kadettikunnan liittämistä Upseeriliittoon. Vaihtoehdon kannatus ei kuitenkaan ole tasaista, vaan se on pienimmillään vain Kadettikuntaan kuuluvien keskuudessa (23 %) ja suurimmillaan molempiin järjestöihin kuuluvilla (63 %). Vakinaisessa palveluksessa olevat kannattavat tätä vaihtoehtoa useammin (66 %) kuin evp-upseerit (38 %).

Uuden yhteisen upseerijärjestön kannattajia on suhteellisesti eniten vain Upseeriliittoon kuuluvien keskuudessa, mikä saattaa johtua siitä, että järjestönsä toimintaan tyytymättömät eivät luonnollisestikaan ole voineet uskoa asioiden paranevan vieraan järjestön liittämisestä.

"En osaa sanoa"-vastaajista on valtaosa vain toiseen järjestöön kuuluvia evp-upseereita.

Sotilasarvo

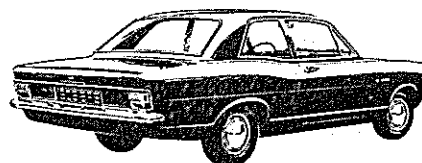
Kun mielipiteitä tarkastellaan sotilasarvojen ja järjestöihin kuulumisen valossa (kuva 2) todetaan varsin selviä eroja:

Vain toiseen järjestöön kuuluvien mielipidejakautumat ovat suhteellisen riippumattomia sotilasarvoista, mikä onkin luonnollista, kun näistä on suurin osa evp-upseereita, joiden sotilasarvot eivät noudata fyysistä ikää. Kenraalien ja everstien ryhmässä on otokseen sattunut määrä liian pieni, jotta sen perusteella voitaisiin tehdä johtopäätöksiä.

Molempiin järjestöihin kuuluvien tarkastelu osoittaa, että mitä nuoremasta upseerista on kysymys sitä useammin hän kannattaa Kadettikunnan liittämistä Upseeriliittoon ja sitä harvemmin kahden erillisen järjestön säilyttämistä. Kapteenien ja yliupseerien prosenttiluvut ovat lähellä toisiaan, mutta niiden keskinäisestä suuruudesta ei voi tehdä johtopäätöksiä,

koska lähekkäisyys voi johtua myös otoksen hajonnasta.

Kun tarkastellaan vakinaisessa palveluksessa olevien upseerien vastauksia (kuva 3), todetaan, että kahden järjestön kannatus on pienin kapteenien kes-

AUTOJA ETELÄN MATKOJA

ARVOKKAITA
TAVARAVOITTOJA
ON ARPAJAISSA,
JOTKA HOITAA

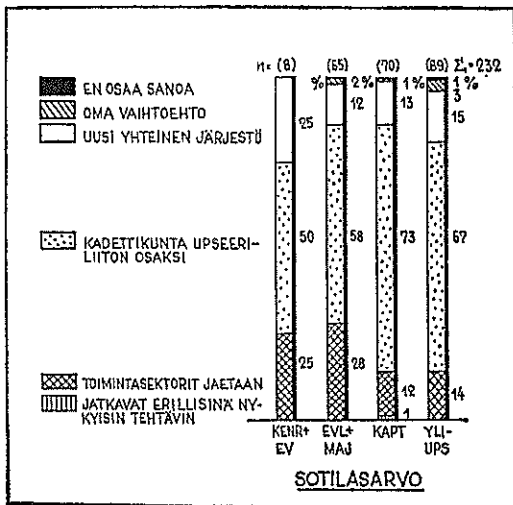

ARPAJAISSYHDISTYS r.y.

*Ruhtinaallisen
hyvää*
COSTARICA-
kahvia!

*Eduksenne
K-kaupasta*

Kuva 3

Vakinaisessa palveluksessa olevien vastaajien sotilasarvot verrattuna mielipiteeseen parhaasta vaihtoehdosta järjestöjen tulevaisuuden järjestelyksi.

kuudessa. Upseeriliittoon liittämisen kannatus on kapteenien joukossa taas suurin eli 73 %. Huomio kiinnittyy siihen, että yliupseerien prosenttiluku on vain 67. Ero ei kuitenkaan ole merkitsevä, vaikka se onkin suurempi kuin edellä molempien järjestöjen jäsenten vastauksia tarkasteltaessa.

Uuden järjestön kannattajilla on suunnilleen sama osuus kaikissa sotilasarvoryhmissä. Kenraalien ja everstien kohdalla vastaajien määrä on jälleen niin pieni, etteivät johtopäätökset ole oikeutettuja.

Yhteenvedon voidaan todeta, että virkailtään nuoret upseerit kannattavat Kadettikunnan liittämistä Upseeriliittoon useammin kuin vanhat. Tämä havainto pitää erityisen selvästi paikkansa vakinaisessa palveluksessa olevien upseerien keskuudessa.

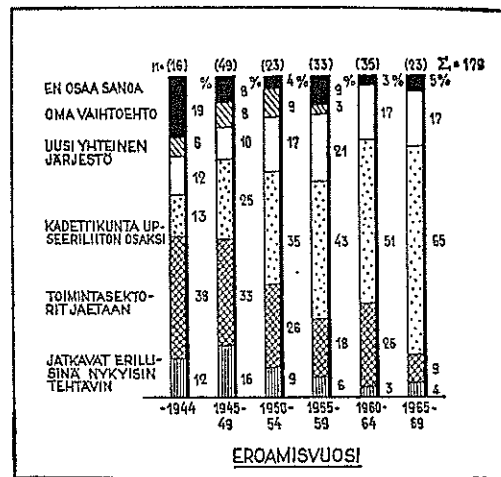
Evp-upseerin eroamisvuosi

Evp-upseerien vastauksia on tarkasteltu eroamisvuosien perusteella kuvassa 4. Se osoittaa, että mitä vähemmän aikaa on kulunut evp-upseerin palveluksesta eroamisesta sitä useammin hän kannattaa Kadettikunnan liittämistä Upseeriliittoon ja sitä harvemmin hän uskoo parannuksen asiantilaan löytyvän 2-järjestöperiaatteen pohjalta.

"En osaa sanoa"-vastaajia oli tämän kysymyksen kohdalla vähän. Heistä oli 85 % eronnut palveluksesta ennen 1960-lukua, mikä yhdessä eräiden muiden havaintojen kanssa antaa oikeuden todeta, että osa vanhimmista jäsenistä on menettänyt kosketuksensa ja kiinnostuksensa järjestöihin.

Kadettikurssin numero

Sotilasarvojen mukainen tarkastelu antaa aiheen olettaa 2-järjestöperiaatteen kannatuksen laskevan

Kuva 4

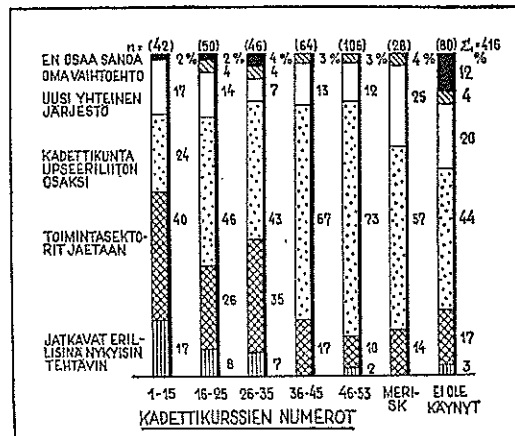
Evp-upseerien eroamisvuodet verrattuna mielipiteeseen parhaasta vaihtoehdosta järjestöjen tulevaisuuden järjestelyksi.

kurssinumeroiden suuretessa. Kuva 5 tukee täydellisesti tätä olettamusta.

Kun 15 ensimmäiseen kurssiin kuuluvista 57 % kannatti joko nykyistä järjestelyä tai toimintasektorien jakoa ja vain 24 % Kadettikunnan liittämistä Upseeriliittoon, niin kahdeksalla viimeisellä kurssilla olivat mielipiteet täysin ristikkäiset, jopa siten, että ensiksi mainitun vaihtoehdon kannattajia löytyi vain 12 % ja Kadettikunnan liittämistä Upseeriliittoon kannatti 73 %.

Kadettiipiirit ja alaosastot

Tarkasteltaessa mielipidejakautumia Helsingin alueen ja muun maan välillä ei merkittäviä eroja ollut

Kuva 5

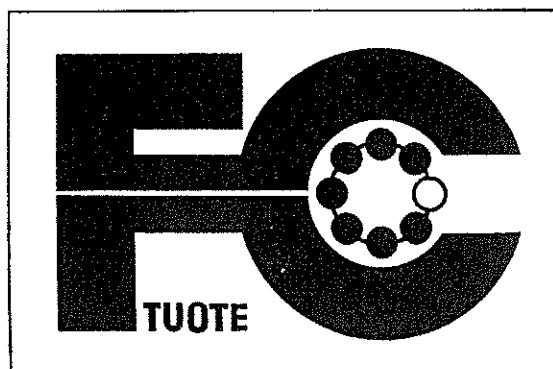
Kadettikurssien numerot verrattuna mielipiteeseen parhaasta vaihtoehdosta järjestöjen tulevaisuuden järjestelyksi.

havaittavissa. Tällä havainnolla on merkitystä sikäli, että helsinkiläisten jäsenten osanotto mahdollisiin sääntöjen muutosta tai järjestöjen lakkauttamista koskeviin kokouksiin tulisi todennäköisesti olemaan vilkkaampaa kuin muiden. Olisi ollut erittäin kiusallista jos helsinkiläisten jäsenten mielipidejakauuma olisi poikennut muun maan jakautumasta.

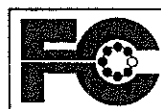
Omat vaihtoehdot

Omia vaihtoehtoja järjestöjen tulevan toiminnan järjestämiseksi esitti kaikkiaan 13 vastaajaa. Niistä on vaikeaa löytää mitään yhteistä linjaa. Hallitsevana piirteenä on halu päästä yhteen upseerijärjestöön, sillä yhdeksästä vastauksesta on tällainen vaatimus löydettävissä eri muodoissa.

Eräät vastaajat esittivät Kadettikunnan ja Reserviupseeriliiton yhdistämistä samoin kuin Upseeriliiton, Kadettikunnan ja Reserviupseeriliiton alistamista yhteisen katto-organisaation alle. Neljä vastaajaa mainituista yhdeksästä esitti Kadettikunnan liittämistä Upseeriliittoon joko 3. vaihtoehdon muodossa tai siitä hieman poiketen. Yksi vastaaja esitti Upseeriliiton liittämistä Kadettikuntaan ja yksi uskoi Upseeriliiton kuolevan itsestään (vain Kadettikuntaan kuuluva evp-kapteeni, Mikkeli). Yksi vastaaja piti Kadettikuntaa ammattiliittona ja Upseeriliittoa ompeluseu-

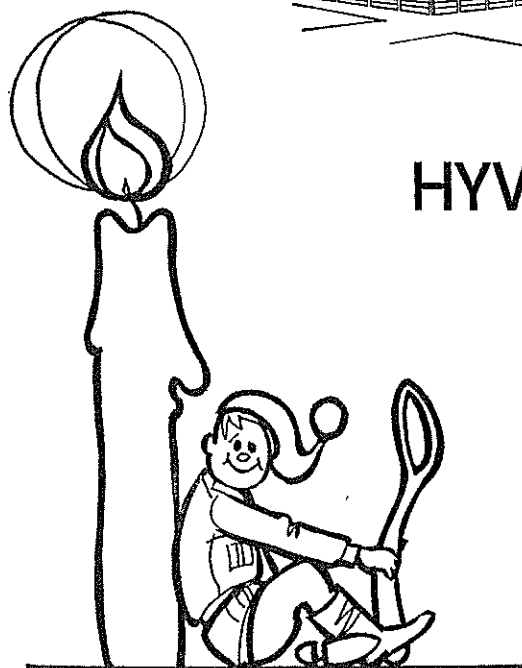
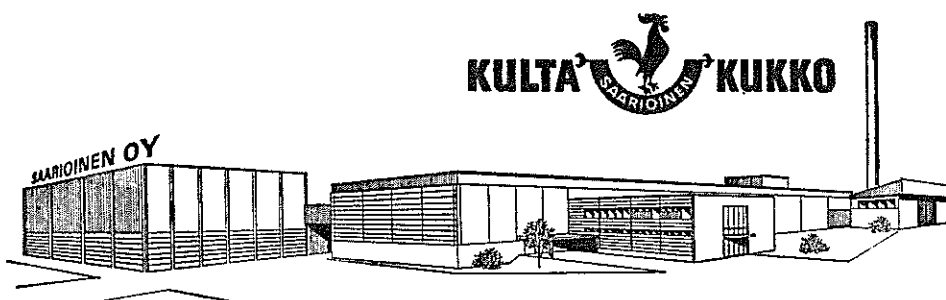

nestekloori
natronlipeä
natriumkloraaatti
natriumhypokloriitti
suolahappo
ferrikloridi
AIV-liuos

FINNISH CHEMICALS OY

Aetsä, puh. 932-33231, telex 22143

SOTILAAN PÖYTÄÄN HYVÄÄ VALMISTA JOULURUOKAA

Lanttulaatikkaa	Savukirjolohta
Maksalaatikkaa	Herkkubroileria
Porkkanalaatikkaa	Salaatteja

— maamme suurin ja ajanmukaisin einestehdas —

OY FINRAIL LTD

Pohjoinen Esplanadikatu 33, Helsinki 10
Puh. 65 72 71, 65 28 15
Telex 12-1626

RAUTATEITSE
SUOMESTA • SUOMEEN • SUOMEN KAUTTA

MUISTATTEHAN

että perustiedot maamme yleisradiotoiminnasta ovat saatavissa ajankohtaisena painotuotesarjana, jota jatkuvasti uudistetaan. Sarja sisältää mm. seuraavat lehtiset.

Toimilupa · Hallintoneuvosto · Ohjelmaneuvostot · Johtokunta · Osakkaat **)
· Yleisradiotoiminnan tehtävät ja tavoitteet · Väritelevisiosta * · Televisioasemat **) · Televisiohäiriöt · Yleisradiotoiminnan historiaa *) **) · Stereofoniasta · Radiotalo · Oy Yleisradio Ab, Kesäkatu 2, Helsinki 26 *) **) · TV-mainonta Suomessa *) **) · Kuvaruudun takaa

JAKELU: Yleisradion tiedotusosasto, Kesäkatu 2, Helsinki 26, puh. 401-3343.

*) myös ruotsiksi

**) myös englanniksi

Oy. Yleisradio Ab.

rana ja moitti samalla kyselyä kieroksi ja harhaanjohtavaksi sekä ehdotti uutta kyselyä (vain Kadettikuntaan kuuluva evp-kapteeni, Helsinki).

Yhdistelmä

Yhteenvetona vastaajien mielipiteistä siitä, mikä olisi paras vaihtoehto järjestöjen tulevan toiminnan järjestämiseksi voidaan todeta, että

- enemmistö (54 %) kannattaa Kadettikunnan liittämistä Upseeriliittoon,
- mainitun vaihtoehdon kannatus on kuitenkin jyrkästi pienempi vain Kadettikuntaan kuuluvilla kuin muilla,
- vakinaisessa palveluksessa olevat kannattavat useammin Kadettikunnan liittämistä Upseeriliittoon (66 %) kuin evp-upseerit (38 %).
- toiseksi eniten on kannatusta saanut toimintasektorien jakaminen (21 %),
- nuoret vakinaisessa palveluksessa olevat upseerit kannattavat Kadettikunnan liittämistä Upseeriliittoon useammin kuin muut,
- evp-upseeri kannattaa sitä useammin Kadettikunnan liittämistä Upseeriliittoon mitä vähemmän aikaa on kulunut hänen erostaan vakinaisesta palveluksesta,
- Upseeriliittoon liittämisen kannatus on lisääntymässä ja 2-järjestöperiaatteen kannatus pienenevässä.

Alaorganisaatioiden yhdistäminen

Kolmanneksi vastaajilta kysyttiin, katsovatko he, että Kadettikunnan ja Upseeriliiton alaorganisaatioiden yhdistämisestä olisi haittaa tai hyötyä ja minkäasteisia nämä olisivat. Kysymys katsottiin aiheelliseksi, koska juuri alaorganisaatioiden päällekkäisyys on herättänyt eniten vastustusta.

Vastaajista lähes 80 % pitää erillisiä alaorganisaatioita haitallisina. Tämä prosenttiluku on suurempi kuin mitkään muut tulokset. Näin ollen siis monet niistä, jotka ovat pitäneet kahta järjestöä tarpeellisena ammatillisen ja aatteellisen järjestötoiminnan hoitamiseksi ja jotka ovat pitäneet parhaana vaihtoehtona toimintasektorien jakamista Kadettikunnan ja Upseeriliiton kesken ovat kuitenkin pitäneet päällekkäisiä alaorganisaatioita haitallisina.

Taustamuuttujilla ei ollut selvää yhteyttä mielipiteiden jakautumiseen. Voidaan vain todeta, että erillisten alaorganisaatioiden kannattajista (40) on evp-upseereita 27 ja vakinaisessa palveluksessa olevia 13, he kuuluvat useammin Kadettikuntaan kuin Upseeriliittoon ja ovat keskimääräistä vanhempia. Kaikissa ryhmissä on alaorganisaatioiden yhdistämisen kannattajilla ehdoton enemmistö.

CRC

3 - 36

HUIPPULUOKAN ASEÖLJY

CRC 3-36 on Yhdysvaltain laivaston, ilmavoimien, maavoimien, merijalkaväen ja rannikkovartioston hyväksymä. Siksi jokaisen CRC 3-36 pakkauksen kyljessä on merkintä "MIL-C-23411".

CRC 3-36 irrottaa jopa liijy- ja palamisjätteet, antaa aseellenne pitkäaikaisen suojan, voitelee ja on toimintakuntoinen jopa -54°C:n pakkasessa.

Amerikkalainen poliisipäällikkö:

"CRC 3-36 tekee perusteellista asepuhdistustyötä, jopa liijyjätteet katoavat ja CRC suojaa aseet silloin, kun ne eivät ole käytössä. Siitä lähtien, kun aloitimme CRC 3-36:n käytön, meillä ei ole ollut ruostepilkkuja yhdessäkään aseistamme".

P. A. Janhonen:

"Ase ja etenkin sen piippu pitää hoitaa kunnolla, mutta ei mielettömästi hangaten, vaan käyttäen nykyaikaisen kemian kehittämää puhdistus- ja säilytysöljyä — CRC:tä".

Pyytäkää lisätietoja — kokeilkaa!

Maahantuojat: **KAUKOMARKKINAT OY**
Fabianinkatu 9
Helsinki 13, puh. 13 215

Myynti: Alan liikkeen kautta maan

Päätäntä

Tutkimuksen tulokset ovat tiivistettävissä kolmeen seikkaan:

1. Jäsenistö on kyllästynyt kahteen samalla alueella toimivaan järjestöön. Kyllästyneisyys on lisääntymässä.

2. Edelliseen liittyen on vaatimus Kadettikunnan liittämisestä Upseeriliittoon jo nyt varsin voimakas ja se voimistuu todennäköisesti edelleen.

3. Alaorganisaatioiden päällekkäisyyteen ollaan erityisen tyytymättömiä. Tämä tyytymättömyys on samoin kasvamassa.

Tutkimuksen perusteella ei näytä todennäköiseltä, että Kadettikunnan lakkauttaminen saisi taakseen vaadittavaa 80 % äänistä kahdessa perättäisessä kokouksessa. Kun 2. kysymyksen tarkasteltujen vaihtoehtojen kannatus laskettiin pelkästään Kadettikuntaan kuuluville (siis vain Kadettikuntaan kuuluvat ja molempiin kuuluvat yhteensä) saatiin Kadettikunnan säilyttämisen kannattajia 27,8 %. Kadettikunnan säilyttäminen saisi siis 5 % riskillä 22,8—32,8 % äänistä, jos nykyisen järjestelmän ja toimintasektorien jakamisen kannattajat äänestäisivät lakkauttamista vastaan ja kaikki muut ("en osaa sanoa"-vastaajat mukaan luettuna) lakkauttamisen puolesta. Mahdollisen valtakirjojen keräilyn vaikutusta ei ole otettu huomioon.

LVI- ja sairaala-
teknillinen
suunnittelutoimisto

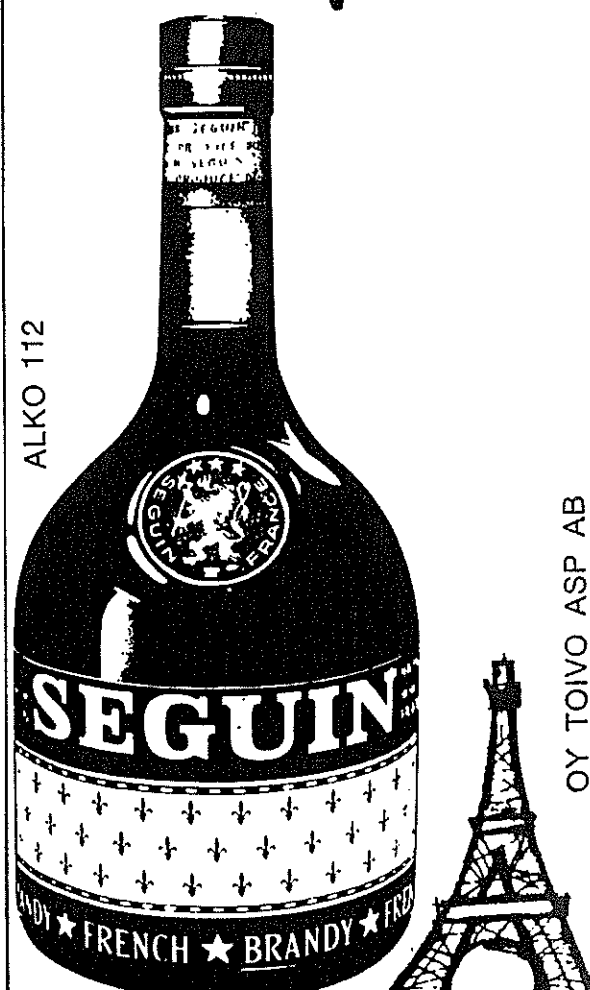
Terveysrakenne Oy TE-RAK

Kaisaniemenk. 1 C Hki 10

*Seguin aito
ranskalainen
brandy maksaa
vain*

**28,70^{1/1 pl}
14,90^{1/2 pl}**

ALKO 112

OY TOIVO ASP AB

SEGUIN

Näkymiä virkapukualalta

Kapteeni Jouko Keltanen

Puolustuslaitoksen virkapuvut ovat meillä nykyisin melko vakiintuneet tiettyihin puitteisiin, eikä niiden kokoonpanossa sen paremmin kuin käyttömääräyksissäkään yleensä tapahdu suuria muutoksia. Kaikkien kolmen puolustushaaran virkapuvut rakentuvat kenttäpuvun ja varuskuntapuvun pohjalle, johon merivoimilla kuitenkin kuuluu lisäksi juhla-asussa käytettävä messipuku. Maa- ja ilmavoimien varuskuntapukua vastaa merivoimien kavaijipuku, jonka nimi muutettaneen merivoimien varuskuntapukuksi. Kaikilla puolustushaaroilla tulee ilmeisesti tapahtumaan jossain määrin selkiytymistä päällystakkiensa osalta siinä vaiheessa kun "mantteli" jää pois käytöstä ja esimerkiksi maavoimien tärkeimmäksi päällystakiksi tulee nykyinen kokeilupäällystakki m/65. Näyttääkin ilmeiseltä, että kehitys virkapukualalla tulee jatkumaan melko vakaana, eikä suuria muutoksia pukujen mallien suhteen ole odotettavissa.

Nykyisin vallitsevan pukukirjavuuden voidaan hyvällä syyllä katsoa olevan suureksi osaksi puku- ja käyttömääräysten sekavuuden aiheuttamaa. Voimassa oleva virkapukuohjesääntö on lähes 40 vuotta vanha. Sen on vahvistanut vuonna 1930 presidentti Relander. Tämän jälkeen on annettu useita mainittua ohjesääntöä täydentäviä määräyksiä sekä väliaikaisia virkapukumääräyksiä. Useista virkapukineista on tarvittavat määräykset annettu käskylehdissä. Virkapukuohjesääntö havaittiin vanhentuneeksi jo melko pian ilmestymisensä jälkeen, nimittäin vuonna 1938, jolloin asetettiin komitea, presidentin adjutanttin, eversti Paasosen johdolla laatimaan ehdotus uudeksi virkapukuohjesäännöksi. Sota tuli kuitenkin väliin ja uusimistyö jäi lepäämään 30 vuodeksi.

Uusi virkapukuohjesääntö on nyt kuitenkin tulossa, sillä puolustuslaitoksen virkapukutoimikunta on kuluvan vuoden aikana käsitellyt uuden ohjesäännön luonnosta. Mainittu työ on nyt edistynyt niin pitkälle, että ohjesääntö saataneen lausuntokierrokselle vuoden 1970 alkupuoliskolla. Valmisteilla oleva ohjesääntö ei tule muuttamaan nykyisten virka-asujen kokoonpanoja tai malleja, mutta käyttömääräysten suhteen tehtäneen joitakin muutoksia. Näistä ehkä

tärkeimmät tulevat olemaan käsitteiden "paraatiasu" ja "pieni juhla-asu" poistaminen ja käyttömääräysten tarkistaminen tältä osin. Yleisperiaatteena uudessa ohjesäännössä voidaan sanoa olevan nykyisten virkapukumääräysten kokoamisen, tarkistamisen ja va kiinnuttamisen.

Kokeilukenttäpuvun m/54 ja siihen kuuluvien pukineiden poistuessa kantahenkilökunnan käytöstä viime vuoden päättyessä, poistui myös kenttäpomppu. Tämä jätti melkoisen aukon nimenomaan kouluttajahenkilöstön pukineisiin, koska käytössä olevista viidestä pakollisesta tai vapaaehtoisesta päällystakista ei yksikään ollut kenttäkelpoinen. Puute on nyt kuitenkin poistumassa, sillä puolustusministeriö on viime marraskuun 18 päivänä vahvistanut kantahenkilökunnan kokeilukäyttöön uuden kenttäpäällystakkin. Uusi kenttäpäällystakki on väriltään maavoimissa harmaa, merivoimissa tumman- ja ilmavoimissa teräksensininen. Takki valmistetaan puuvilla- ja teko- kuitusekotteisesta kankaasta ja siinä on turkiskaulus sekä lämpövuori, jotka kumpikin ovat irrotettavia. Malliltaan takki on yksirivinen, edestä neljällä napilla napitettava ja siinä on takana lapaluiden koh-

HOUSU- PUKUJA

PITÄÄ OLLA
MONIA JOKA
NAISELLA TÄNÄ
TALVENA.
SUUREEN JUHLAAN
PIENEEN JUHLAAN,
Joulunajan
VIERAILUILLE,
ARKIPUVUKSI
YKSILOLLISTA —
TEILLE...
MYÖS PIKKUJOULU
LENINGEISSAMME.

Kirjokangas

HELSINKI—TAPIOLA
PORI—JOENSUU—KUOPIO

Uusi kenttäpäällystakki

dalla hikoiluaukot. Takki on suora, väljäkkö, eikä siinä ole vyötä, pituus noin 10 cm polven yläpuolelle. Vuori on ns lämpöpukukangasta ja ulottuu noin 10 cm takin helman yläpuolelle. Vuorin alareuna voidaan kiristää niin, etei takin helman kautta pääse kylmyys selkään. Vuori on "hengittävä". Turkiskaulus voidaan nostaa pystyyn ja napittaa edestä. Turkiskaulus on samanlainen kuin nahkatakissa ja vaihtokelpoinen tämän turkiskauluksen kanssa. Uusi kenttäpäällystakki painaa vain 1,5—2 kg, josta vuorin osuus on vain muutama sata grammaa. Takki saataneen myyntiin Valtion pukutehtaalla tammikuussa 1970 ja sen kokonaishinta jäänee hieman alle 100 markan. Mainittakoon, että kenttäpäällystakkiasiaa käsiteltäessä johti puhetta virkapukutoimikunnassa jalkaväen tarkastaja, joten karoliinimarssin jälkeisiin pilakuviin ei tämän jälkeen enää liene aiheetta.

Toinen vuonna 1969 virkapukualalla tapahtunut uudistus on uuden päällystakin vahvistaminen käytettäväksi kadettien tummansinisen juhlapuvun kanssa. Mainittu päällystakki on muodostettu merivoimien päällystön päällystakista siten, että siinä olevat kullanväriset ankkurinapit on korvattu kadetin juhlapukuun kuuluvilla hopeanvärisillä vaakunanapeilla. Kadetin arvomerkit ja kurssitunnukset merkitään samalla tavoin kuin juhlapuvussa. Takin kanssa käytetään merivoimien päällystön turkislakkia, joka on varustettu kadetin puolustushaaran mukaan joko ma- tai ilmavoimien lakkimerkillä. Tällä muutoksella on pyritty saamaan kadetin tummansininen juh-

la-asu sopusuhtaiseksi myös talviaikana päällystakki päällä esiinnyttäessä poistamalla asuun värin puolesta sopimattomat harmaat pukineet. Muista tämän vuoden aikana virkapuvuissa tapahtuneista muutoksista voidaan mainita oman kauluslaatan vahvistaminen Panssarintorjuntapataljoonalle. Kauluslaatta on pohjaväritään musta ja reunuspunos on oranssin värinen. Panssarintorjuntajoukot ovat käyttäneet samanvärisiä kauluslaattoja jo viime sotien aikana, jolloin ylipäällikkö, marsalkka Mannerheim vahvisti mainitun laatan panssarijoukoille. Laatta poistui kuitenkin käytöstä aikoinaan Panssarirykmentin perustamisen jälkeen, mutta on nyt siis jälleen käytössä. Prikaatien pioneeri- ja viestikomppanioiden henkilöstön käyttöön on samalla päätöksellä vahvistettu asianomaisen aselajin tunnusvärit.

Tätä kirjoitettaessa ajankohtaisin kysymys virkapukualalla on mahdollisesti ensi vuonna voimaan astuva uusi virkapukuavustusjärjestelmä. Asia on toistaiseksi kuitenkin siinä määrin kesken, ettei tässä yhteydessä ole syytä puuttua siihen. Asiaa koskevan asetuksen tultua annetuksi ja järjestelmän muutoinkin vahvistetuksi saattaa virkapukualalla tapahtua käytännön järjestelyjä, joihin on ehkä syytä aikanaan palata.

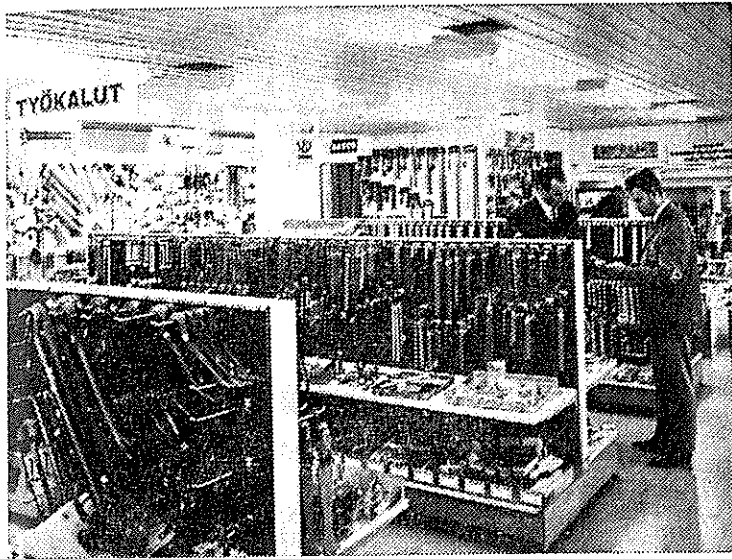
Vaatteita miehille

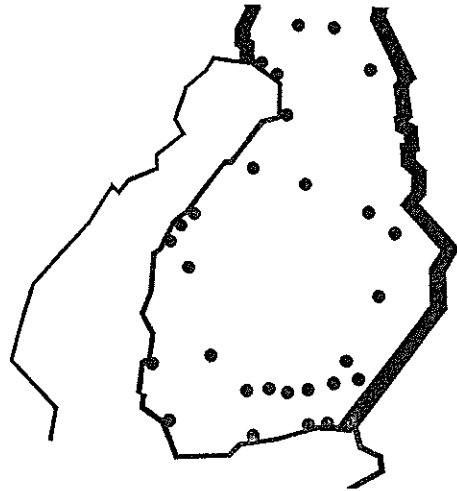
MIESTEN, NAISTEN JA LASTEN
KUUSINEN

Helsinki, Alekski 46-48

Rautanauloista työstökoneisiin, tulitikuista ruokakalustoihin — yleensä kaikkea sitä, mitä alan erikoisliikkeen valikoimiin kuuluu. Omintakeisesti ja harkiten hankittuina.

Käykää talossa!

TERÄS OY

Vaasa — Hamina — Helsinki — Joensuu — Ka-
jaani — Karhula — Kemi — Kemijärvi — Kokkola
— Kotka — Kouvola — Kuusamo — Lahti —
Lappeenranta — Lieksa — Nurmes — Oulu —
Pietarsaari — Pori — Riihimäki — Rovaniemi —
Savonlinna — Seinäjoki — Sodankylä — Tampere
— Tornio — Turku — Voikkaa — Ylivieska

VARTA

Safety

Samaan akkuun yhdistettynä: suurempi kapasiteetti • kylmäkäynnistyksessä korkeampi purkausjännite • pitempi purkaus aika • suuremman levy määrän vuoksi suurempi käynnistysvirta • siis suurin mahdollinen kylmäkäynnistysteho

**lähtevien ajoneuvojen
käynnistysvarma voimanpesä!**

VALMISTAJA:

Oy **VARTA** Ab

Konttori: KILLO, puh. 590 055

Tehdas ja varasto:

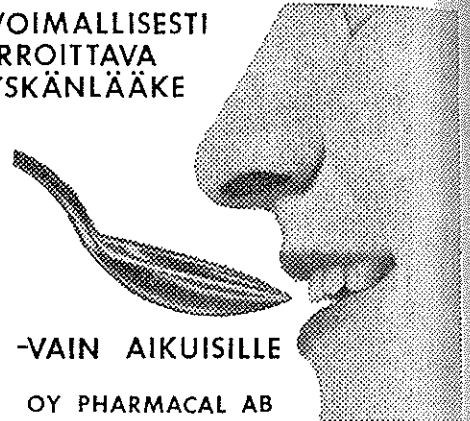
Helsinki 56. Hämeentie 157, puh. 790 122 vaihde

REX

loh-kai-see
YSKÄN

VOIMALLISESTI
IRROITTAVA
YSKÄNLÄÄKE

-VAIN AIKUISILLE

OY PHARMACAL AB

VARSINAIS-SUOMEN OSUUSMEIJERILIITTO

J A

JÄSENYHTEISÖT

TURKU, Puutarhakatu 8 — Puh. 12 196

Valtion Viljavarasto

Helsinki, Stenbäckinkatu 26
Postilokero 227, puhelin 413 400

Varastot:

Helsinki	puh. 33840
Iisalmi	
(Peltosalmi)	” 1779
Impivaara	
Seinäjoki	” 21517
Koria	” 152
Kuopio	” 13772
Loimaa	” 2320
Mustio	” 48231
Naantali	” 53201
Pieksämäki	” 2084
Riste	
(Kokemäki)	” 62094
Seinäjoki	” 21475
Turenki	” 82215
Turku	” 14954
Vainikkala	” 51
Ylivieska	” 72

NEUVOSTOARMEIJAN LUUTNANTIT

Soviet Military Review 9/1969 julkaisi Neuvostoarmeijan luutnanteista artikkelin, jossa yhteensä 1000:lle aliluutnantille, luutnantille ja yliluutnantille osoitetun kyselyn ja heidän antamiensa vastausten perusteella pyrittiin muodostamaan kuva Neuvostoarmeijan upseerikunnan nuorimmasta osasta. Seuraavassa eräitä toteamuksia ko artikkelista.

Luutnanttien sosiaalisesta taustasta voidaan suoritettuna otannan perusteella todeta heidän edustavan 82,5 %:sti teollisuus- ja virastotyöläisiä, kun kollektiivimaanviljelyksen parista on lähtöisin vain 17,5 %. V. 1925 totesi Mikhail Frunze Puna-armeijan päällystöstä 57 % edustavan talonpoikaisväestöä, työväestöä 19,3 % ja muita väestöluokkia 23,7 %. Tapahnutun muutos on luonnollinen seuraus koko NL:n väestörakenteen kehittymisestä. V 1928 oli maan väestöstä talonpoikia 77,8 %, kun taas v 1968 oli heitä vain 22,66 %.

Kansallisuudeltaan luutnantit edustivat 30 NL:n kansallisuutta. Kommunistipuolueen jäseniä heistä oli 59,4 %, kommunistipuolueen ehdokasjäseniä 6,8 %, nuorkommunisteja (Komsomol) 28,8 % ja puolueeseen kuulumattomia 5,0 %.

Ennen upseerikouluun menoa luutnanteista opiskeli erilaisissa kouluissa 37,5 %, työskenteli teollisuuden ja maatalouden parissa 43,2 % ja palveli armeijassa 19,8 %.

Yli puolet eli 517 heistä oli valmistunut upseeriksi vv 1966—68. Yli puolet oli iältään 22—26 vuotiaita. Muiden ikä poikkesi vuoden tai pari edellä esitetystä. Vain 89 oli palvellut samalla virkapaikalla enemmän kuin 4 vuotta.

Kaikki luutnantit lukivat kirjoja. 546:lla oli henkilökohtainen kirjasto. 279:llä oli kirjastossaan 50—300 teosta. Keskimäärin he lukivat 2,5 sanomalehteä ja 1 viikkolehteä.

Perheistään luutnantit puhuivat kirjeissään lämpimään sävyyn. Poikamiehiä heistä oli vain 25 % eli 250. 66 % naimisissa olevista upseereista oli avioitunut heti upseeriksi valmistuttuaan. 24 % avioitui kadettina ja n 9 % jo ennen kadettikouluun menoaan. Lapsettomia perheitä oli 188, 1 lapsisia 482 ja 2—3 lapsisia 80. Lasten ikä vaihteli 6 kk—4 vuoteen.

Vaimot jakautuivat ammattinsa perusteella seuraavasti:

Opettajia ja hoitajia lastentarhoissa	144
Insinöörejä ja teknikoita	114
Lääkintäalan työntekijöitä	108
Valtion tieteellisten ja yhteiskunnallisten laitosten virkailijoita	98
Palvelusammateissa	96

Tehdastyöntekijöitä ja kollektiivimaan- viljelijöitä	82
Kotirouvia	48

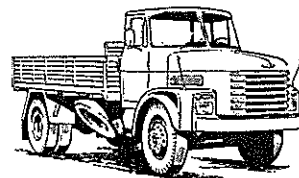
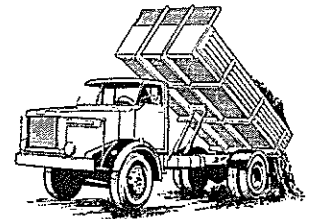
Luutnanttien harrastukset jakautuivat

Urheilu	524
Valo- ja elokuvaus	240
Radioharrastelijoita	72
Kirjallisuus	36
Kuvaamataiteet	29
Musiikki	27
Metsästys ja kalastus ..	25
Erilaiset kokoelmat	13
Kilpa-autoilu	6
Ei harrastuksia	28

Soviet Military Review 9/1969

Auto- miehen

KONTIO-SISU L-139

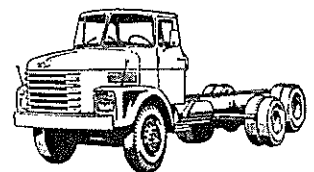

ajokit

Teli-VANAJA

luotettavat

Kippi-VANAJA

OY SUOMEN AUTOTEOLLISUUS AB

WHITE HORSE DISTILLERS LTD

LINNAVISKI

AITO SKOTTI

SOPIVA

ALKO n:o 122
31,50

OY HEINR. FRENTZ AB

KILPAVARUSTELU MANNERTENVALISTEN OHJUSTEN OSALTA JATKUU

Amerikkalaisten tiedustelutietojen mukaan tulisi Neuvostoliitolla olemaan v 1975 noin 420 monikärkistä (MIRV) ohjusta. Nämä olisivat SS-9 tyyppisiä mannertenvälisiä ohjuksia.

Interavia 7/1969

Amerikkalaisten satelliittitiedustelun tulosten mukaan asennetaan Neuvostoliitossa kuukausittain keskimäärin neljä SS-9 tyyppistä mannertenvälistä ohjusta toimintavalmiiksi. Niitä arvioidaan nykyisin olevan vähintään 200 varustettuna noin 20 megatonnin taistelukärjillä.

Soldat und Technik 8/1969

USA:n puolustusministeriön tutkimusosaston päällikön mukaan Neuvostoliitolla tulisi vuonna 1975 olemaan noin 500 SS-9 ohjusta, joissa jokaisessa on silloin kolme taistelukärkeä. Noihin aikoihin tulisi NL:n ydinisku tuhoamaan noin 90 % amerikkalaisten siiloihin sijoitetuista 1000:sta Minuteman ohjuksesta ellei USA rakenna ohjustorjuntajärjestelmäänsä.

Wehr und Wirtschaft 6/1969

USA:n puolustusministeriö on antanut tehtäväksi uusien tutkimusten suorittamisen mannertenvälisten monikärki-ohjusten osalta. Näitä MIRV (Multiple Independently Guided Reentry Vehicles) kärkiä on ensimmäisenä käytetty Minuteman 3 ohjuksissa, joihin on sijoitettu kolme MK 12 tyyppistä taistelukärkeä.

Uudet tutkimukset koskevat entistä voimakkaammin ensimmäisen vaiheen ja kuuden taistelukärjen sijoittamista Minuteman 3 ohjukseen. Tätä pidetään välttämättömänä, koska neuvostoliittolaisen ohjustorjuntajärjestelmän arvioidaan tulevaisuudessa pystyvän erottelemaan välikärjet ydinkärjistä ja läpäisyn saavuttamiseksi tarvitaan näin ollen suuri lukumäärä taistelukärkiä.

Truppenienst 4//1969

NADGE-JÄRJESTELMÄ VALMISTUU

NATO:n yhtenäinen ja automaattinen ilmavalvontajärjestelmä NADGE (NATO Air Defense Ground Environment), josta tehtiin päätös viisi vuotta sitten, on nyt valmistumassa. Yhteensä 75:n kaikkiin eri NATO-maihin kuuluvan elektronisen aseman yhdistäminen samaan verkkoon tapahtui tätä varten perustetun kuuden eri maan yhtiöitä käsittävän kaupallisen organisaation, NADGE CO:n, voimin viime heinäkuuhun mennessä. Norjasta Turkkiin ulottuva 37 elektronista asemaa ja 48 tutka-asemaa käsittävä täydentävä ketju valmistuu 1970. NADGE-järjestelmä pysyy vain lentokoneiden valvontaan, joten ballistiset ohjukset ovat sen tavoittamattomissa.

Soldat und Technik 9/1969

KILPAVARUSTELU YDINSUKELLUSVENEIDEN ALALLA

Neuvostoliitolla on nykyisin kahdeksan Polaris-veneeseen kahtaista ja neljäntoista muun ydinkäyttöisen sukellus-veneeseen vuotuinen valmistuskapsiteetti. Sensijaan USA valmisti viime vuonna vain kaksi ydinkäyttöistä venettä. NL on päässyt nykyiseen tasoonsa maailman suurimman ja lisäksi maanalaisen sukellusvenetelakan avulla.

USA:n merivoimien strategisen järjestelmän päällikkö, kontra-amiraali Smith, on vakuuttanut USA:n Polarisjärjestelmän olevan vielä nykyisin täysin turvassa sekä ettei tämä 41:n veneen järjestelmän varmuus ja ylivoima tule lähiaikoina muuttumaan. Hänen ilmoituksensa mukaan Neuvostoliitolla ei ole tähän tarkoitukseen soveltuvaa sukellusveneiden tuhoamisjärjestelmää. Amerikkalaiset arvioivat, että heidän omista kaikkiaan 656 Polaris-ohjuksesta on 50 % jatkuvassa tulivalmiudessa.

Jotta varmistettaisiin koko järjestelmän haavoittumattomuus myös 70-luvulla, valmistellaan mm yli 4 miljardin markan "Sanguine" viestijärjestelmää sukellusveneiden johtamista varten. Tulevaisuudessa kehitysohjelman puitteisiin on suunnitteilla myös kokonaan uuden ydinsukellusveneiden sukupolven luominen.

Soldat und Technik 8/1969

MILITRAINEREITA BIAFRAAN

Ruotsalaisen kreivi von Rosenin ja hänen vapaaehtoisensa lentotoiminta Biafrassa kevyellä mintoimintakoneella, "MFI-9 Militrainerilla", aiheutti vientirajoituksen Ruotsissa. Maan hallitus katsoi kyseisen koneen sotamateriaaliksi, joten sen vientiin tarvitaan erikoislupa. Tämän rajoituksen ei käytännössä tarvitse olla kovin merkittävä, sillä samaa konetta valmistetaan Saksassa lisenssillä "Bölkow Junior" muunnoksena. Biafraan lienee toimitetty 40 Militraineria. Näistä osa on ruotsalaisia koneita, joista 13 varustettiin Ranskassa Matra-raketinheittimillä, ja osa saksalaista valmistetta.

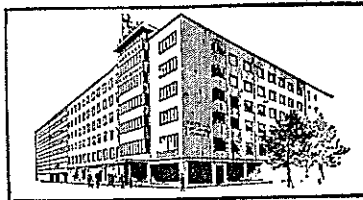
Interavia 9/1969

RUOTSIN "VIGGEN"-OHJELMA EDISTYY

Ruotsin uusimman taistelukoneen, Viggenin, koelennot ovat edistyneet suunnitelmien mukaisesti. Ensimmäinen koelentohan tapahtui 8.2.1967. Sen jälkeen on valmistunut koko viiden koneen prototyyppisarja ja sillä on lennetty yhteensä yli 1100 tuntia. Tähän mennessä on tilattu 175 Viggenin AJ 37 rynnäköversiota sekä kaksipaikkaista SK 37 koulutusversiota. Ohjelman nykyinen kehittyminen merkitsee sitä, että Ruotsin ilmavoimat tulevat saamaan ensimmäiset Viggeninsä suunnitelmien mukaisesti 1.7.1971 alkaen. Näillä koneilla tullaan korvaamaan rynnäkölajiveuilla nyt palveluskäytössä oleva "Saab 32 Lansen" kalusto.

Koeohjelmissa on kiinnitetty erityistä huomiota mm rynnäkötoimintaan sekä toimintaan matalissa lentokorkeuksissa. Viggen on lentänyt noin 100 metrin korkeudessa 1,1 Mach nopeudella. Kokeet ovat myös osoittaneet, että Viggen pystyy nousemaan 400—450 metrin starttimatkalta. Viggenin tiedusteluversio S 37 ja torjuntahävittäjä JA 37 ovat kehitystyön alaisena.

Österreichische Militärische Zeitschrift 5/1969

TERVETULOA TAMPEREELLE
MEILLE MAHTUU
MEILLÄ VIIHTYY

HOTELLI **emmaus**

TAMPERE, HÄMEENKATU 1, PUH. 21980

Volvo 1970

Tervetuloa tutustumaan Volvo -70 malleihin! Huomaatte niissä turvallisuutta ja mukavuutta lisääviä uutuuksia, kuten säädettävät niskasuojat, varoitusviikut, läpivirtaustuuletuksen jne.

Sama ulkonäkö, samat tekn. ominaisuudet kuin muissa 140-sarjan malleissa: B 20-moottori, sama jarrujärjestelmä, yhtä turvallinen.

VOLVO

POHJOLAN OLOIHIN RAKENNETTU

EVERSTI KEIJO MIKOLA

60 vuotta

21. 11. 1969.

Kylkirauta esittää onnitelunsa monivuotiselle avustajalleen.

USA:N ULKOMAILLA OLEVAT JOUKOT

Viime heinäkuun alussa oli noin 3,5 miljoonasta amerikkalaisesta sotilaasta yli miljoona ulkomailla:

— Länsi-Saksassa	228 000
— Välimeren alueella	28 000
— Turkissa	10 000
— Espanjassa	10 000
— Englannissa	22 000
— Kanadassa, Grönlannissa ja Islannissa	10 000
— Atlantilla	20 000
— Etelä-Amerikassa	16 000
— Vietnamissa	538 500
— Thaimaassa	47 000
— Läntisellä Tyynellä merellä	97 000
— Filippiineillä	30 000
— Formosalla	10 000
— Okinawalla	45 000
— Japanissa	40 000
— Etelä-Koreassa	55 000
— Itäisellä Tyynellä merellä	43 000
— Keski-Idässä ja Afrikassa	10 000

Näissä luvuissa ei ole otettu huomioon presidentti Nixonin päätöstä vähentää kokonaisvahvuutta 14 900:lla ja siirtää joukkoja pois Vietnamista.

Truppendienst 5/1969

LANSI-SAKSALAINEN OHJUSUUTUUS

Länsi-Saksan puolustusministeriön antaman ilmoituksen mukaan tulee merivoimien lentoyksiköille v 1972 käyttöön voimakastehoinen ilmasta pintaan ohjus. Veden pinnan yläpuolella lentävän ohjuksen kantama on 40 km ja yhden laukauksen hinta yli 700 000 mk. Uuden ohjuksen

suoritusarvot ylittävät neuvostoliittolaisen "Styxin" arvot sekä kantaman että nopeuden osalta.

Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift 10/1969

TULEVAISUUDEN KÄSIASE

USA:n maavoimat ovat käyttäneet viimeisen kymmenen vuoden kuluessa yli 80 miljoonaa markkaa uuden kiväärityypin kehittämiseen. Uusi ase, SPIW (special purpose individual weapon), ampuu pieniä kovametallinuo- lia. Tähänastisiin kokeilutuloksiin ei kuitenkaan olla tyytyväisiä. Prototyypeissä, joita on 20 eri versiota, esiintyy liian voimakas ääni, osien nopeaa kulumista jne. Parannettu SPIW-ase on tarkoitus saada joukkojen kokeiltavaksi kahdeksantoista kuukauden kuluttua.

Soldat und Technik 10/1969

Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift 10/1969

SOTILAALLISTA ESIKOULUTUSTA NEUVOSTOLIITTOSSA

NL:n uuden asevelvollisuuslain mukaan joutuu jokainen miespuolinen kansalainen olemaan sotilaallisessa esikoulutuksessa 140 tuntia ennen asepalvelukseen astumistaan. Tämä järjestely tuli voimaan palvelusajan lyhentämisen yhteydessä. Esikoulutuksessa kiinnitetään erityistä huomiota asekasittelyyn, ampumakoulutukseen, ajoneuvojen ja viestivälineiden kalusto-opetukseen sekä suojelukoulu- tukseen.

Varsinaiset palvelusajat ovat laivaston, merivartiostojen ja osalle meri-ilmavoimien yksiköissä 36 kuukautta sekä maavoimissa, rannikkojoukoissa ja rajavartioujoukoissa 24 kuukautta. Tietyn korkeakoulututkinnon suorittaneet jou- tuvat palvelemaan vain 12 kuukautta.

Soldat und Technik 10/1969

KADETTIKURSSIEN KUULUMISIA

Seisomassa vasemmalta: Schildt, Palmgren, Lindeman, Stolpe, Pietiläinen, Valkama, Huhtala, Nordberg, Tuurna, v.Hertzen, Harvila. Istumassa vasemmalta: neiti Marja Kangasniemi, rouvat Schildt, Pietiläinen, Stolpe, v.Hertzen, Palmgren, Hartila, Huhtala, Tuurna.

5. Kadettikurssi 45 vuotta

5. Kadettikurssi vietti 16.10.1969 45-vuotispäiväänsä.

Päivällä laskettiin kukkia Suomen Marsalkan ja Sankarivainajien haudalle ja tutustuttiin Sotamuseoon museonhoitajan maisteri Paavo Talvion asiantuntevalla opastuksella.

Kalastajatorpalla pidettiin iltajuhla, johon myös rouvat osallistuivat. Kutsuvieraina olivat kurssin entinen opetusupseeri kenraalimajuri evp Yrjö Valkama ja 55. Kadettikurssin edustaja, kadetti Erkki Nordberg. Kurssin "elinkautispuheenjohtaja" kenraaliluutnantti Olavi Huhtala kosketti puheessaan vakavin ja leikkilisin sanoin kadettiajan tapahtumia sekä kohdisti kiitokset kutsuvieraille ja rouville. Kutsuvieraiden puheet olivat hyvin mielenkiintoisia. Kuultiin meitä vanhemman polven edustajan, entisen opettajamme, näkemyksiä kurssin ajoilta ja toisaalta taas kummikurssin edustajan reipas ja sotilaallinen kiitospuhe, jossa korostettiin eri kadettipolvien yhteenkuuluvuuden tarvetta ja kannustavaa merkitystä.

Päivällisen jälkeen ilta kului iloisen seurustelun merkeissä, jolloin varsinkin laulu- ja juttutaitoiset saivat tunnelman kohoamaan ja ajatukset kulkemaan menneisiin kadetti- ja upseerivuosiin.

22. Kadettikurssi 30-vuotias

Talvisodan alkaessa ylennettiin 22. kadettikurssin kadetit upseereiksi.

Eri rintamien etulinjoilla taistelleet silloiset nuoret johtajat menettivät kurssivahvuudestaan n 40 % kaatuneina. Menetykset muodostuivat raskaimmiksi yhden kurssin osalle tulleista.

Talvisodan alkamisen 30-vuotispäivänä 30.11.69 suoritti kurssi kunniakäynnin Hietaniemessä. Täällä kenraaliluutnantti Allan Hallila esiintoi vaikuttavin ja velvoittavin sanoin päivän yleisen merkityksen isänmaamme vapauden puolustamisessa ja 22. kurssin tähän antamasta panoksesta. Kukat sankariristille laski kenraaliluutnantti Lauri Sutela ja Suomen Marsalkan haudalle kenraalimajuri Otto Ylirisku.

Kuvamme on kurssin iltajuhlalta "Vanhan Torpan" muistorikkaissa suojissa. Kenraalikuntaamme kuuluvat kurssilaisista edellä mainittujen lisäksi kenraalimajurit Kai Halmevaara ja Unto Matikainen ja kuten kuvastakin selviää "tuttuja" everstejä on useita. Illan kuluessa kurssin kadettiväpeli Osmo Vihma ja perinteiden isä kadettiveli Eelis Meisola pitivät omat falanginsa Corpuksen unohtumattomien muistojen merkeissä.

29. Merikadettikurssi 10 vuotta

29. Merikadettikurssi vietti valmistumisensa 10-vuotisjuhlaa 11.10.1969 Helsingissä. 15 kurssitoveria 22 aikoinaan valmistuneesta merikadetista otti eri vaiheissa osaa päivän tilaisuuksiin.

Aamupäivän vierailulla Merisotakouluun tutustuttiin koulun entistä väljempiin ja ajanmukaisempiin koulutustiloihin ja havaittiin tämän päivän merikadettikoulutuksen vastaavan korkeita vaatimuksia. Omaa kadettiaikaa muisteltaessa vilahteli kurssin jäsenten puheenvuoroissa kummallisia käsitteitä: "puupää, ruoste, lurppu, maitokannu, skrapa". Merikadettikurssi 29:lle ne olivat aikoinaan tuttuja milteipä päivittäin. Leppoisan seurustelun merkeissä nautittiin yhteinen lounas nykypäivän merikadettien seurassa emäntä Aitovieren hallitsemassa tutussa ympäristössä.

Iltapäivällä vierailtiin Santahaminassa kadettikoululla ja todettiin "kaaderihengen" yhä leijailevan koulun käytävillä. Kadettioppilaskunta esitteli alati uusiutuvaa toimintaansa, ja kurssi saanoi yhdessä maavoimien 44. kurssin ikätovereiden kanssa.

Iltajuhlaan kurssi kokoontui ravintola Hilden'issä yhteisesti 44. kadettikurssin kanssa. Varuskuntasaitokunnan sextetti vauhditti tanssia, ja seurustelu jatkui tunnelmallisena pitkälle yli puolen yön. Entisten merikadettien daamien ollessa yhtä poikkeusta lukuunottamatta myös perheenäitejä tuli seurustelun lomassa ilmi myös eräitä tilastollisesti mielenkiintoisia seikkoja. Esimerkkinä mainittakoon, että merikadettikurssimme perhepiirin pääluku on kuluneen 10 vuoden aikana kasvanut 21 vaimolla (6 kadettiaikaisia) ja 38 jälkeläisellä. Joten tulevia merikadetteja ja peruskoulutettuja rouvaehdokkaita on kasvamassa jälkipolville omasta takaa.

Kenraalimajuriksi

Siilasvuo, Pehr Hjalmar Ensio
6. 12. 1969
25. kurssi

Junttila, Paavo Johannes
6. 12. 1969
25. kurssi

Levo, Urpo Jurva
6. 12. 1969
26. kurssi

22. KURSSI

Kapt	Rytövaara, Karl Oskar Vilhelm	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1969
------	-------------------------------	--------------------------------	-------------

24. KURSSI

Evl	Kiviniemi, Alvar Aulis Tapio	myönnetty ero	2. 12. 1969
-----	------------------------------	---------------	-------------

14. ME-KURSSI

Kom	Wikberg, Stig-Olof Aksel	Ylennetty kommodoriksi	6. 12. 1969
-----	--------------------------	------------------------	-------------

26. KURSSI

Kapt	Karinen, Unto Juho Edvard	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1969
Maj	Kulve, Niilo Ilmari	myönnetty ero	5. 12. 1969
Maj	Kärjä, Urho Viljo	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1969
Maj	Nilsson, Ake Valdemar	ylennetty majuriksi reservissä	6. 12. 1969
Evl	Räsänen, Kauko Juho	ylennetty everstiksi	6. 12. 1969

27. KURSSI

Evl	Suhonen, Martti Eemil	myönnetty ero	5. 11. 1969
-----	-----------------------	---------------	-------------

19. ME-KURSSI

Maj	Aspinjaakko, Vilho Olavi	ylennetty everstiluutnantiksi	24. 10. 1969
-----	--------------------------	-------------------------------	--------------

28. KURSSI

Maj	Hanikka, Jalo Jouko	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1969
Maj	Raikama, Uoti Pekka Sakari	myönnetty ero	12. 12. 1969

		29. KURSSI	
Maj	Kantakoski, Pekka Johannes	ylennetty everstiluutnantiksi	6. 12. 1969
		37. KURSSI	
Maj	Relander, Lauri Rafael	myönnetty ero	4. 12. 1969
Evl	Suonperä, Teppo Juuso	ylennetty everstiksi	6. 12. 1969
		38. KURSSI	
Kapt	Mattinen, Paavo Heikki	ylennetty majuriksi	6. 12. 1969
		40. KURSSI	
Kapt	Hämäläinen, Kari Kalervo	ylennetty majuriksi	6. 12. 1969
"	Jokinen, Jorma Ilmari	"	6. 12. 1969
Maj	Siltala, Antero Kalervo	myönnetty ero	4. 12. 1969
Kapt	Sydänmäki, Pekka Otto	ylennetty majuriksi	6. 12. 1969
		41. KURSSI	
Kapt	Harjula, Toivo Johannes	ylennetty majuriksi	6. 12. 1969
"	Matomäki, Antti Seppo Ilmari	"	6. 12. 1969
"	Nieminen, Esko Juhani Nestori	"	6. 12. 1969
		48. KURSSI	
Ylil	Aarnio, Risto Ilmari	ylennetty kapteeniksi	25. 10. 1969
"	Ahonen, Hannu Esa	"	25. 10. 1969
"	Ekdahl, Pekka Ensio	"	25. 10. 1969
"	Ekman, Bo-Erik Valdemar	"	25. 10. 1969
"	Erola, Timo Veli Juhani	"	25. 10. 1969
"	Eskola, Osmo Antero	"	25. 10. 1969
"	Hakala, Into Eliel	"	25. 10. 1969
"	Hakala, Niilo Matias	"	25. 10. 1969
"	Hannila, Eino Jorma Uolevi	"	25. 10. 1969
"	Harviainen, Erkki Pentti	"	25. 10. 1969
"	Hautamäki, Jussi Kustaa	"	25. 10. 1969
"	Heinonen, Taisto Vilho	ylennetty kapteeniksi	25. 10. 1969
"	Himananen, Paavo Tapio	"	25. 10. 1969
"	Hohti, Raimo Mikko	"	25. 10. 1969
"	Honkaniemi, Juhani Jooseppi	"	25. 10. 1969
"	Hopia, Martti Olavi	"	25. 10. 1969
"	Horsma, Jarkko Uolevi	"	25. 10. 1969
"	Huhtanen, Terho Anssi Olavi	"	25. 10. 1969
"	Hämäläinen, Keijo Kalevi	"	25. 10. 1969
"	Hänninen, Raimo Aatto Juhani	"	25. 10. 1969
"	Höglund, Frans Rainer	"	25. 10. 1969
"	Ilmola, Ilkka Kullervo	"	25. 10. 1969
"	Inkilä, Leo Veikko	"	25. 10. 1969
"	Jaakonaho, Manu Mikael	"	25. 10. 1969
"	Jauho, Seppo Ilmari	"	25. 10. 1969
"	Jokihaara, Martti Kalevi	"	25. 10. 1969
"	Juottonen, Jorma Kalevi	"	25. 10. 1969
"	Jämsä, Risto Olavi	"	25. 10. 1969
"	Jääskeläinen, Reijo	"	25. 10. 1969
"	Kalliomäki, Atte Kalevi	"	25. 10. 1969
"	Kausto, Juha Heikki Ilmari	"	25. 10. 1969
"	Kausto, Matti Kalevi	"	25. 10. 1969
"	Keskinen, Esko Juhani	"	25. 10. 1969
"	Kettunen, Seppo Ilmari	"	25. 10. 1969
"	Kiira, Kari Juhani	"	25. 10. 1969
"	Kolehmainen, Paavo Juhani	"	25. 10. 1969
"	Kronlund, Jarl Evert	"	25. 10. 1969
"	Kontkanen, Mauri Johannes	"	25. 10. 1969
"	Korhonen, Lauri Olavi	"	25. 10. 1969
"	Kujanpää, Esko Antero	"	25. 10. 1969
"	Kurka, Eero	"	25. 10. 1969
"	Kyllönen, Viljo Olavi	"	25. 10. 1969
"	Käki, Pertti	"	25. 10. 1969
"	Lahti, Erkki	"	25. 10. 1969
"	Lahtinen, Markku Tapio	"	25. 10. 1969
"	Lampinen, Matti Otto Juhani	"	25. 10. 1969
"	Lappi, Ahti Ensio	"	25. 10. 1969

Yli	Launo, Karo Olavi	—,—	25. 10. 1969
”	Lehmussaari, Olli Artturi	—,—	25. 10. 1969
”	Lehti, Seppo Johannes	—,—	25. 10. 1969
”	Lehtinen, Taisto Johan Mikael	—,—	25. 10. 1969
”	Lehtosuo, Kimmo Johannes	—,—	25. 10. 1969
”	Leirimaa, Pekka Antero	—,—	25. 10. 1969
”	Lindgren, Risto Juhani Ossian	—,—	25. 10. 1969
”	Loponen, Esko Vilho Juhani	—,—	25. 10. 1969
”	Martikainen, Teuvo Kalevi	—,—	25. 10. 1969
”	Marttinen, Jouko Antero	—,—	25. 10. 1969
”	Matero, Antti Juhani	—,—	25. 10. 1969
”	Moilanen, Arvo Kalevi	—,—	25. 10. 1969
”	Mustonen, Antti Lauri	—,—	25. 10. 1969
”	Mustonen, Usko Juhani	—,—	25. 10. 1969
”	Mäntylä, Hannu Reino Kalevi	—,—	25. 10. 1969
”	Mökkönen, Matti Fredrik	—,—	25. 10. 1969
”	Niemelä, Eero Sakari	—,—	25. 10. 1969
”	Nikander, Toivo Kalervo	—,—	25. 10. 1969
”	Nikunen, Martti Mikael	—,—	25. 10. 1969
”	Nissinen, Jouko Heikki	—,—	25. 10. 1969
”	Nurmi, Antti Sakari	—,—	25. 10. 1969
”	Närhi, Matti Kustaa	—,—	25. 10. 1969
”	Palosaari, Kalevi Johannes	—,—	25. 10. 1969
”	Porras, Jyrki Kalevi	—,—	25. 10. 1969
”	Porvali, Aarne Juhani	—,—	25. 10. 1969
”	Prosi, Mauri Antero	—,—	25. 10. 1969
”	Puustinen, Erkki Isakki	—,—	25. 10. 1969
”	Pyötsiä, Pertti Eero Juhani	—,—	25. 10. 1969
”	Rahikkala, Lauri Matti	—,—	25. 10. 1969
”	Raitanen, Tuomo Veli	—,—	25. 10. 1969
”	Rehunen, Teuvo Aimo Olavi	—,—	25. 10. 1969
”	Reinikainen, Matti	—,—	25. 10. 1969
”	Rintaopas, Alpo Juhani	—,—	25. 10. 1969
”	Ristolainen, Osmo Juhani	—,—	25. 10. 1969
”	Roiha, Martti Juhani	—,—	25. 10. 1969
”	Roiha, Risto Tapani	—,—	25. 10. 1969
”	Ropo, Matti Juhani	—,—	25. 10. 1969
”	Rovic, Martti	—,—	25. 10. 1969
”	Saikkonen, Reijo	—,—	25. 10. 1969

Kun Teillä on ilmoitettavaa
Mikkelin talousalueen asukkaille,
viestinne vie perille yli 17.000
talouteen joka päivä sanomalehti

LÄNSI-SAVO

Kun teetätte painotyötä, yksi- tai
moniväristä, pientä tai suurta,
muistakaa että olemme käytettävissänne.

LÄNSI-SAVON

Kirjapaino – Offsetpaino – Sitomo

Ylii	Saikkonen, Seppo Aulis	ylennetty kapteeniksi	25. 10. 1969
"	Sakko, Teuvo Olavi Johannes	"	25. 10. 1969
"	Salminen, Otso Kari	"	25. 10. 1969
"	Salonen, Seppo Juhani	"	25. 10. 1969
"	Savikko, Matti Olavi	"	25. 10. 1969
"	Savolainen, Kari Ilmari	"	25. 10. 1969
"	Simellus, Kari Gustav	"	25. 10. 1969
"	Sinkkonen, Risto Juhana	"	25. 10. 1969
"	Sipiläinen, Harry Tapio	"	25. 10. 1969
"	Sivilä, Paul Kaleva	"	25. 10. 1969
"	Sotamaa, Pekka Väinö Olavi	"	25. 10. 1969
"	Suominen, Atso Olavi	"	25. 10. 1969
"	Suorsa, Aarno Eino Kalevi	"	25. 10. 1969
"	Susi, Toivo Antero	"	25. 10. 1969
"	Susineva, Kaarlo Juhani	"	25. 10. 1969
"	Syvänperä, Jouni Antero	"	25. 10. 1969
"	Tanskanen, Seppo Tapio	"	25. 10. 1969
"	Tiihonen, Ilkka Heikki Juhani	"	25. 10. 1969
"	Tiitola, Ilkka Jouni	"	25. 10. 1969
"	Toikka, Pauli Jorma Antero	"	25. 10. 1969
"	Toivonen, Arto Pekka	"	25. 10. 1969
"	Tuominen, Jukka Tapio	"	25. 10. 1969
"	Turkki, Veli Taisto	"	25. 10. 1969
"	Turunen, Matti Yrjö Kalevi	"	25. 10. 1969
"	Turunen, Otto Samuli	"	25. 10. 1969
"	Uusipaikka, Pentti Kalevi	"	25. 10. 1969
"	Varjonen, Aarno Jouko Ensio	"	25. 10. 1969
"	Vehviläinen, Raimo Olavi	"	25. 10. 1969
"	Vesanen, Keijo Kalevi	"	25. 10. 1969
"	Wiksten, Risto Juhani	"	25. 10. 1969
"	Vilen, Heikki Holger	"	25. 10. 1969
"	Winter, Antti Erik	"	25. 10. 1969
"	Violainen, Ahti Kalervo	"	25. 10. 1969
"	Virtanen, Erkki Juhani	"	25. 10. 1969
"	Virtanen, Pentti Akseli	"	25. 10. 1969
"	Virtanen, Pentti Johannes	"	25. 10. 1969

33. ME-KURSSI

Ylii	Airikkala, Jukka Heikki Antero	ylennetty kapteeniluutnantiksi	25. 10. 1969
"	Grönvall, Kalle Fredrik	"	25. 10. 1969
"	Karlsson, Erkki Kalervo	"	25. 10. 1969
"	Reunanen, Martti Olavi	"	25. 10. 1969
"	Saarinan, Mikko Tapani Oksari	ylennetty kapteeniksi	25. 10. 1969
"	Salonsaari, Esa Aulis	ylennetty kapteeniluutnantiksi	25. 10. 1969
"	Savonheimo, Jukka Sakari	ylennetty kapteeniksi	25. 10. 1969
"	Talari, Erkki Tapani	ylennetty kapteeniluutnantiksi	25. 10. 1969
"	Tiilikainen, Yrjö Heikki	ylennetty kapteeniksi	25. 10. 1969

Merkkipäiviä v 1970

1. Kadettikurssit

50 vuotta		30 vuotta	
1. kadettikurssin päättymisestä	31. 3.	12. me-kadettikurssin päättymisestä	28. 1.
		25 vuotta	
45 vuotta		17. me-kadettikurssin päättymisestä	3. 3.
6. kadettikurssin päättymisestä	30. 9.	25. kadettikurssin II jakson päättymisestä	20. 10.
2. me-kadettikurssin päättymisestä	6. 12.	20 vuotta	
		22. me-kadettikurssin päättymisestä	4. 6.
40 vuotta		33. kadettikurssin päättymisestä	20. 12.
12. kadettikurssin päättymisestä	12. 9.	15 vuotta	
2. rt-kadettikurssin päättymisestä	1. 12.	39. kadettikurssin päättymisestä	4. 6.
		26. me-kadettikurssin päättymisestä	4. 6.
35 vuotta		10 vuotta	
17. kadettikurssin päättymisestä	16. 5.	45. kadettikurssin päättymisestä	29. 10.
5. rt-kadettikurssin päättymisestä	14. 9.	30. me-kadettikurssin päättymisestä	29. 10.

2. Kadettiupseerit

75 VUOTTA

Gröndahl, H	kom	1. me-kurssi	14. 2. Helsinki	Ramsay, G A E	evl	1. kurssi	15. 6. Somerniemi
Skrifvars, G S	kapt	1. kurssi	25. 3. Vaasa	Alfthan, K O A	evl	1. kurssi	5. 10. Urjala

70 VUOTTA

Mäki, AV	evl	15. kurssi	5. 1. Turku	Leimu, J I	maj	6. kurssi	16. 8. Kuopio
Wrede, W O K	komkapt	1. me-kurssi	18. 1. Helsinki	Koskela, O N	ltn	14. kurssi	6. 10. Lahti
Pakkala, A E	maj	12. kurssi	20. 2. Lahti	Leppä, A D	maj	3. kurssi	10. 10. Helsinki
Kraemer, B A	ev	1. kurssi	22. 2. Helsinki	Väänänen, A O	maj	10. kurssi	20. 10. Kajaani
Sorri, T A	evl	6. kurssi	5. 3. Turku	Kalliomäki, K A I	evl	4. kurssi	23. 10. Kaskinen
Juutilainen, A A	evl	2. kurssi	8. 3. Helsinki	Tengström, R	ev	2. kurssi	30. 10. Helsinki
Salomäki, T S	evl	8. kurssi	21. 5. Helsinki	Vejola, V K	ev	2. kurssi	13. 11. Helsinki
Cederqvist, G G	evl	4. kurssi	11. 6. Kauniainen	Lagerlöf, E J. A	maj	2. kurssi	23. 11. Tukholma
Haatanen, E A	maj	10. kurssi	11. 6. Riihimäki	Paavola, A I	maj	8. kurssi	27. 11. Tampere
Kohonen, T L I	maj	2. kurssi	22. 6. Helsinki	Savonen, V V	ev	3. kurssi	17. 12. Helsinki
Simonen, N A	evl	3. kurssi	22. 6. Helsinki	Lerche, B L	kapt	3. kurssi	21. 12. Helsinki
Honkaniemi, U U	evl	5. kurssi	2. 7. Riihimäki	v Essen, H O	ev	1. kurssi	31. 12. Helsinki
Meinander, V	maj	9. kurssi	11. 7. Helsinki				

60 VUOTTA

Rekola, R O	maj	14. kurssi	1. 1. Tampere	Karjalainen, L A	maj	16. kurssi	3. 8. Helsinki
Terho, T P		16. kurssi	22. 1. Helsinki	Pasanen, E U	maj	17. kurssi	8. 8. Lahti
Hannila, T E	evl	16. kurssi	4. 2. Kuopio	Heino, P K	evl	17. kurssi	11. 8. Helsinki
Hurme, S R	ev	17. kurssi	7. 2. Helsinki	Rosendahl, Y-E	maj	16. kurssi	12. 8. Vanaja
Lounila, V V	evl	16. kurssi	8. 2. Oulu	Pösö, V	evl	16. kurssi	16. 8. Hämeenlinna
Ollila, T P	evl	19. kurssi	8. 2. Hämeenlinna	Lepikkö, U V	maj	14. kurssi	17. 8. Isojoki
Lyytikäinen, V S	maj	14. kurssi	10. 2. Helsinki	Koskenmies, M J	evl	15. kurssi	19. 8. Lahti
Haantila, V U	kapt	28. kurssi	24. 2. Helsinki	Kupiainen, T A	evl	18. kurssi	19. 8. Riihimäki
Sirola, E K	maj	16. kurssi	28. 2. Kuopio	Priha, K J	evl	16. kurssi	23. 8. Jyväskylä
Vuorela, V	ev	4. rt-kurssi	10. 3. Helsinki	Auvinen, M S	kom	7. me-kurssi	26. 8. Turku
Rönnqvist, L	evl	12. kurssi	14. 3. Maarianhamina	Valpasvuo, A A A	maj	4. rt-kurssi	22. 9. Ramsöö
Metsä, K E	maj	18. kurssi	20. 3. Helsinki	Sirén, Y M	kapt	15. kurssi	29. 9. Kauniainen
Koppinen, V W	kenri	14. kurssi	31. 3. Helsinki	Jääskeläinen, U J	maj	16. kurssi	30. 9. Kuopio
Ahtiainen, E	maj	14. kurssi	10. 4. Rauma	Lamminen, A K	kom	8. me-kurssi	30. 9. Rauma
Lassila, E K	maj	16. kurssi	16. 4. USA	Mesterton, M J	maj	17. kurssi	4. 10. Helsinki
Korpinen, J K	ev	15. kurssi	24. 4. Riihimäki	Mikkola, H	evl	17. kurssi	4. 10. Hämeenlinna
Korho, E A	maj	18. kurssi	3. 5. Helsinki	Kettunen, V A	maj	5. rt-kurssi	8. 10. Helsinki
Keravuori, A	maj	16. kurssi	14. 5. Lappeenranta	Simojoki, N A A	ev	14. kurssi	9. 10. Helsinki
Laaksonen, E M O	ev	10. me-kurssi	14. 5. USA	Kallio, T E	ev	15. kurssi	14. 10. Tapiola
Utela, E U	evl	15. kurssi	14. 5. Helsinki	Ropponen, S A	evl	15. kurssi	26. 10. Tampere
Hällfors, T E	maj	11. me-kurssi	18. 5. Helsinki	Huhta, E I	kom	9. me-kurssi	27. 10. Helsinki
Karijärvi, A L	maj	4. rt-kurssi	31. 5. Salo	Pukkinen, A E	evl	16. kurssi	1. 11. Oulu
Uski, L E	ev	4. rt-kurssi	1. 6. Helsinki	Leino, A B	komkapt	8. me-kurssi	6. 11. Helsinki
Kiviluoto, T Y	maj	22. kurssi	3. 6. Helsinki	Hirso, P	evl	19. kurssi	8. 11. Lappeenranta
Wartiovaara, J K	kapt	14. kurssi	14. 6. Helsinki	Karu, V J	maj	18. kurssi	8. 11. Karhula
Akeson, A G	kapt	26. kurssi	14. 6. Tammisaari	Harviainen, K K	maj	18. kurssi	20. 11. Hämeenlinna
Leskinen, U K	ev	15. kurssi	15. 6. Immola	Boldt, J L D	ev	24. kurssi	21. 11. Helsinki
Vetre, O U	maj	17. kurssi	16. 6. Helsinki	Grönholm, R E	maj	11. me-kurssi	21. 11. Helsinki
Sirama, M O	evl	17. kurssi	17. 6. Yläne	Koskinen, O J	evl	18. kurssi	25. 11. Lappeenranta
Visa, P	komkapt	8. me-kurssi	23. 6. Turku	Taskinen, K M	evl	19. kurssi	30. 11. Helsinki
Jauri, E T A	evl	18. kurssi	30. 6. Tapiola	Heikkilä, S V		13. me-kurssi	2. 12. Helsinki
Sammalkorpi, J I	evl	14. kurssi	5. 7. Kouvola	Avela, M S	kenrm	15. kurssi	4. 12. Helsinki
Linnavuori, K	maj	21. kurssi	10. 7. Helsinki	Soiniemi, A A	evl	15. kurssi	18. 12. Helsinki
Teräväinen, T H	kapt	16. kurssi	10. 7. Helsinki	Salminen, M H	komdri	9. me-kurssi	20. 12. Helsinki
Luomala, O P	ev	16. kurssi	17. 7. Kaukas	Jarkka, J E	ev	15. kurssi	23. 12. Helsinki
Rantasaari, R A	evl	16. kurssi	17. 7. Helsinki	Räty, A J	maj	16. kurssi	26. 12. Tampere
Erwe, T-O	maj	16. kurssi	27. 7. Turku				

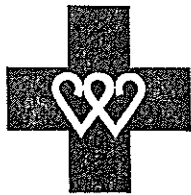
50 VUOTTA

Koskinen, R V V	maj	27. kurssi	1. 1. Kouvola	Rautsi, K R	evl	26. kurssi	10. 1. Rovaniemi
Färkkilä, A E	kapt	16. me-kurssi	2. 1. Tapiola	Hänninen, P P	kapt	26. kurssi	13. 1. Helsinki
Suhonen, P J	maj	26. kurssi	4. 1. Keuruu	Heltimoinen, T S O	kom	17. me-kurssi	15. 1. Helsinki
Vilkama, H O	evl	27. kurssi	4. 1. Jämsä	Ahoniemi, C B-E W	maj	25. kurssi	21. 1. Helsinki
Lertola, E E	ylil	26. kurssi	5. 1. Helsinki	Haapkylä, J E	kom	14. me-kurssi	21. 1. Turku

Turkka, K K	maj	25. kurssi	24. 1. Järvenpää	Susitaival, H V O	kapt	25. kurssi	29. 6. Helsinki
Erjola, R J	ev	23. kurssi	25. 1. Helsinki	Tuloisela, U E	ev	25. kurssi	29. 6. Helsinki
Jaakkola, S K	maj	24. kurssi	28. 1. Tampere	Ervasti, K	kapt	27. kurssi	30. 6. Kuusamo
Heinrichs, L G	ev	26. kurssi	31. 1. Helsinki	Raamos, K I	ylil	26. kurssi	9. 7. Helsinki
Bergestad, L O	evl	27. kurssi	2. 2. Helsinki	Toivonen, K V	evl	24. kurssi	10. 7. Vaasa
Salo, H H	maj	26. kurssi	2. 2. Helsinki	Wilhelms, J A G	ylil	27. kurssi	10. 7. Hampuri, BRD
Torvinen, V J	evl	15. me-kurssi	7. 2. Helsinki	Halonen, A E	kapt	26. kurssi	12. 7. Mikkel
Petrell, K L	ylil	26. kurssi	14. 2. Helsinki	Hukari, A E	evl	16. me-kurssi	14. 7. Kymi
Passinen, H	maj	27. kurssi	17. 2. Helsinki	Lehmuskallio, O G	ylil	26. kurssi	14. 7. Helsinki
Timonen, J V	maj	26. kurssi	17. 2. Helsinki	Meriö, J K	evl	24. kurssi	23. 7. Kauniainen
Setälä, L E	maj	26. kurssi	22. 2. Helsinki	Kontkanen, L	kapt	27. kurssi	25. 7. Kouvola
Airanne, S V K	kapt	27. kurssi	25. 2. Helsinki	Jyrhämä, J A	evl	26. kurssi	25. 7. Helsinki
Mielonen, E O	maj	25. kurssi	25. 2. Helsinki	Pinomaa, J A	evl	26. kurssi	25. 7. Kouvola
Nykänen, R M	ev	27. kurssi	25. 2. Kuopio	Salovaara, A	ev	24. kurssi	8. 8. Helsinki
Paakkonen, J O	kapt	26. kurssi	3. 3. Nuukio	Purhonen, A O	evl	25. kurssi	9. 8. Kerava
Huhtala, A E E	ev	24. kurssi	4. 3. Helsinki	Tapani, N O E	ylil	26. kurssi	9. 8. Helsinki
Ruoste, J H T	kapt	17. me-kurssi	4. 3. Lohja	Komonen, U	kapt	26. kurssi	17. 8. Mikkel
Uotila, V A	evl	27. kurssi	9. 3. Helsinki	Kurkela, R A	evl	24. kurssi	20. 8. Helsinki
Tavela, M S	maj	24. kurssi	14. 3. Kangasala	Könönen, T A	maj	25. kurssi	21. 8. Joensuu
Arnkil, J B G	maj	23. kurssi	15. 3. Tapiola	Holvikari, O A T	kapt	26. kurssi	29. 8. Helsinki
Röppönen, P	ylil	26. kurssi	16. 3. Helsinki	Kihlström, L V W	kapt	26. kurssi	14. 9. Tampere
Rannikko, P I	ylil	26. kurssi	17. 3. Turku	Saartama, O V	kapt	26. kurssi	19. 9. Vilppula
Suominen, L O	maj	26. kurssi	19. 3. Hyyrylä	Kinnunen, V M J	kapt	25. kurssi	22. 9. Helsinki
Ojonen, O O		24. kurssi	20. 3. Tukholma	Kuukkanen, K J	kapt	17. me-kurssi	27. 9. Oulu
Rajala, E K	kapt	27. kurssi	29. 3. Helsinki	Enbom, O A	kapt	26. kurssi	1. 10. Westend
Laurila, A S	kapt	27. kurssi	3. 4. Klukkainen	Ekberg, L A	evl	27. kurssi	5. 10. Kuopio
Rajas, K E R	evl	25. kurssi	4. 4. Kemi	Kulo, T O	evl	27. kurssi	10. 10. Äänekoski
Sissala, A V	evl	25. kurssi	6. 4. Oulu	Piili, J A	kapt	27. kurssi	13. 10. Jämsä
Korkama, E K	maj	26. kurssi	7. 4. Tampere	Sundwall, K H	maj	25. kurssi	14. 10. Helsinki
Huhtala, A O	maj	25. kurssi	8. 4. Helsinki	Sysimoro, O I	kapt	26. kurssi	15. 10. Turku
Nieminen, T J	maj	28. kurssi	9. 4. Tapiola	Lummela, V A	maj	15. me-kurssi	19. 10. Helsinki
Lindholm, K A	kapt	26. kurssi	11. 4. Loviisa	Horelli, V H T	kapt	25. kurssi	22. 10. Suodenniemi
Myyryläinen, P K	ev	25. kurssi	11. 4. Helsinki	Kontio, M K	kapt	26. kurssi	25. 10. Köln, BRD
Raunto, V K	kapt	27. kurssi	11. 4. Helsinki	Kiviluoto, E K	kapt	25. kurssi	28. 10. Helsinki
Alapuro, V S	evl	26. kurssi	13. 4. Helsinki	Kiianlinna, I	evl	27. kurssi	1. 11. Korja
Rannisto, K-K	komkapt	14. me-kurssi	14. 4. Koksola	Kaarlas, E R V	kaptl	16. me-kurssi	4. 11. Helsinki
Lyytinen, O	evl	15. me-kurssi	15. 4. Tapiola	Aarnio, O A	ylil	27. kurssi	6. 11. Helsinki
Hiitola, K J I	ylil	26. kurssi	20. 4. Helsinki	Veranen, A V	evl	27. kurssi	8. 11. Tuusula
Sara, T T	maj	17. me-kurssi	20. 4. Helsinki	Auer, V A A	kapt	27. kurssi	9. 11. Helsinki
Salmela, E J V	kenrm	27. kurssi	22. 4. Helsinki	Sarparanta, M J	maj	26. kurssi	9. 11. Helsinki
Vesterinen, M	maj	27. kurssi	23. 4. Jyväskylä	Asp, J E	komkapt	19. me-kurssi	10. 11. Helsinki
Aantaa, Y U Y	lääkmaj	25. kurssi	24. 4. Helsinki	Hänninen, M J	ylil	26. kurssi	10. 11. Friisilä
Kuusisto, V T	maj	26. kurssi	27. 4. Lappeenranta	Piri, M J E	maj	26. kurssi	10. 11. Ruovesi
Havola, K E J	evl	27. kurssi	2. 5. Helsinki	Luova, K H M	evl	26. kurssi	12. 11. Helsinki
Hyyry, E V	ylil	26. kurssi	2. 5. Tampere	Saario, L A	lääkmaj	25. kurssi	12. 11. Jyväskylä
Juurikko, J S	evl	27. kurssi	2. 5. Helsinki	Pennala, O A	ylil	27. kurssi	18. 11. Kuusankoski
Koli, J S	kapt	27. kurssi	4. 5. Oulu	Kettinen, E U	evl	25. kurssi	25. 11. Helsinki
Valtonen, R J	kapt	27. kurssi	4. 5. Kangasala	Karviala, R A	ylil	26. kurssi	27. 11. Helsinki
Wirkberg, K H	ylil	27. kurssi	4. 5. Kauniainen	Multanen, E P	ev	26. kurssi	27. 11. Tuusula
Kahra, V K	kapt	25. kurssi	15. 5. Kaarina	Orsila, P O O	evl	26. kurssi	27. 11. Tampere
Valtonen, P K	maj	27. kurssi	15. 5. Rovaniemi	Niemi, M R	kapt	26. kurssi	30. 11. Honkilahti
Pesonen, U N	kapt	26. kurssi	16. 5. Lappeenranta	Sutela, M A	kapt	26. kurssi	30. 11. Helsinki
Ahola, E O	maj	26. kurssi	22. 5. Turku	Sutela, T A	evl	27. kurssi	30. 11. Hämeenlinna
Eräsaari, E J	ev	27. kurssi	22. 5. Lappeenranta	Kandolin, H K	ltn	26. kurssi	1. 12. Helsinki
Talikka, J K	evl	25. kurssi	24. 5. Helsinki	Kulve, N J	maj	26. kurssi	5. 12. Helsinki
Kallaspuuro, T A	maj	26. kurssi	25. 5. Herrala	Lehtosalo, V K	ltn	26. kurssi	8. 12. Helsinki
Alhakari, E J	kapt	26. kurssi	28. 5. Westend	Anttila, H I	evl	26. kurssi	13. 12. Obbnäs
Haaksalo, M	ev	24. kurssi	29. 5. Helsinki	Kääriäinen, O A	evl	26. kurssi	14. 12. Kuopio
Koski, V O	kapt	26. kurssi	2. 6. Vuoksenniska	Pohjola, U U U	evl	26. kurssi	15. 12. Lahti
Rusama, E T	kapt	26. kurssi	4. 6. Helsinki	Hyvärinen, M S	evl	25. kurssi	16. 12. Helsinki
Valtonen, M M	maj	24. kurssi	9. 6. Tampere	Blomberg, N H	ylil	26. kurssi	17. 12. Helsinki
Pietilä, R I	evl	26. kurssi	10. 6. Helsinki	Pohjannoro, E I	komkapt	17. me-kurssi	18. 12. Vaasa
Sippola, N J	kapt	26. kurssi	15. 6. Kauniainen	Mäki, L V	ylil	16. kurssi	19. 12. Helsinki
Rautsi, J S	kapt	27. kurssi	21. 6. Turku	Simula, I E	ylil	27. kurssi	19. 12. Helsinki
Innola, E A	maj	26. kurssi	22. 6. Tampere	Mäkelä, M	evl	27. kurssi	23. 12. Helsinki
Nilsson, A V	kapt	26. kurssi	22. 6. Helsinki	Öhman, E A H	ylil	26. kurssi	23. 12. Jyväskylä
Raaste, H F A	kapt	25. kurssi	26. 6. Kaukas	Virkkunen, L V	kapt	27. kurssi	30. 12. Tukholma
Tamminen, M V	ylil	27. kurssi	27. 6. Helsinki				

Sisällysluettelo

	Sivu
Puolustusvoimain komentajan joulutervehdys	3
Kenttäpiispa Yrjö Massa: Joulusta jouluuun 1939—1969	4
Wolf H Halsti: Talvisodan ajan ihmeellisyyksiä	5
Im memoriam	6
Kunnia — Isänmaa	7
Kapteeni Y Honkanen: Havaintoja 9.D:n johtamistoiminnasta Raatteen hyökkäysoperaatiota suunniteltaessa ja toteutettaessa	8
Kadetti Tapani Tuomi: Talvisota ja nykyajan kadetti	16
Talvisodan taistelijoita	24
Majuri Pertti Jokinen: Kadettikunnan ja upseeriliiton yhteinen mielipidetutkimus	29
Kapteeni Jouko Keltanen: Nykynäkymä virkapukualalta	39
Uutispaloja	44
Kadettikurssien kuulumisia	47
Merkkipäiviä	53

Onnettomuus tai sairaus saattaa katkaista kenen tahansa arkipäivän ja tehdä elämän jatkumisen täysin riippuvaiseksi suoneen tippuvasta punaisesta nesteestä — verestä.

Tuota verta ei voida keino-tekoisesti valmistaa, vaan sen on jonkun toisen luovutettava omasta itsestään.

OLETHAN MUKANA!

Suomen Punaisen Ristin
VERIPALVELU

KYLKIRAUTA

Kadettikunta ry:n järjestölehti

N:o 84

Päätoimittaja: evl A A Salin, PEkoul-os puh 625801/2495

Toimituskunta: ev E Korpikoski, evl:t A A Salin (pj), P Impola, V Kakkuri, A Heinonkoski, komkapt T Kuparinen, maj E Rannikko (siht), maj E Seppänen ja ylil O Katainen

Toimitussihteeri: maj E Rannikko, Pääesikunta, puh 625801/2328

Ilmoitukset: ylil V Levomäki, Sturenkatu 9 B 38, Helsinki 51, puh 714299

Taloudenhoito ja ilmoitusaineisto: rouva Irja Wonkka, Liisankatu 1, Helsinki 17, puh 12681/333

Kuvalaatat: Helander-Kliché, Helsinki, puh 632042

Osoitteen muutokset: Kadettikunnan toimisto, Fredrikinkatu 16 A, Helsinki 12, puh 665739

Tilaushinnat: 1/1 v 6:—, irtonumerot 1:50

POSTISIIRTOTILI 30909

**Lihaskipuihin
ja reumatismiin**

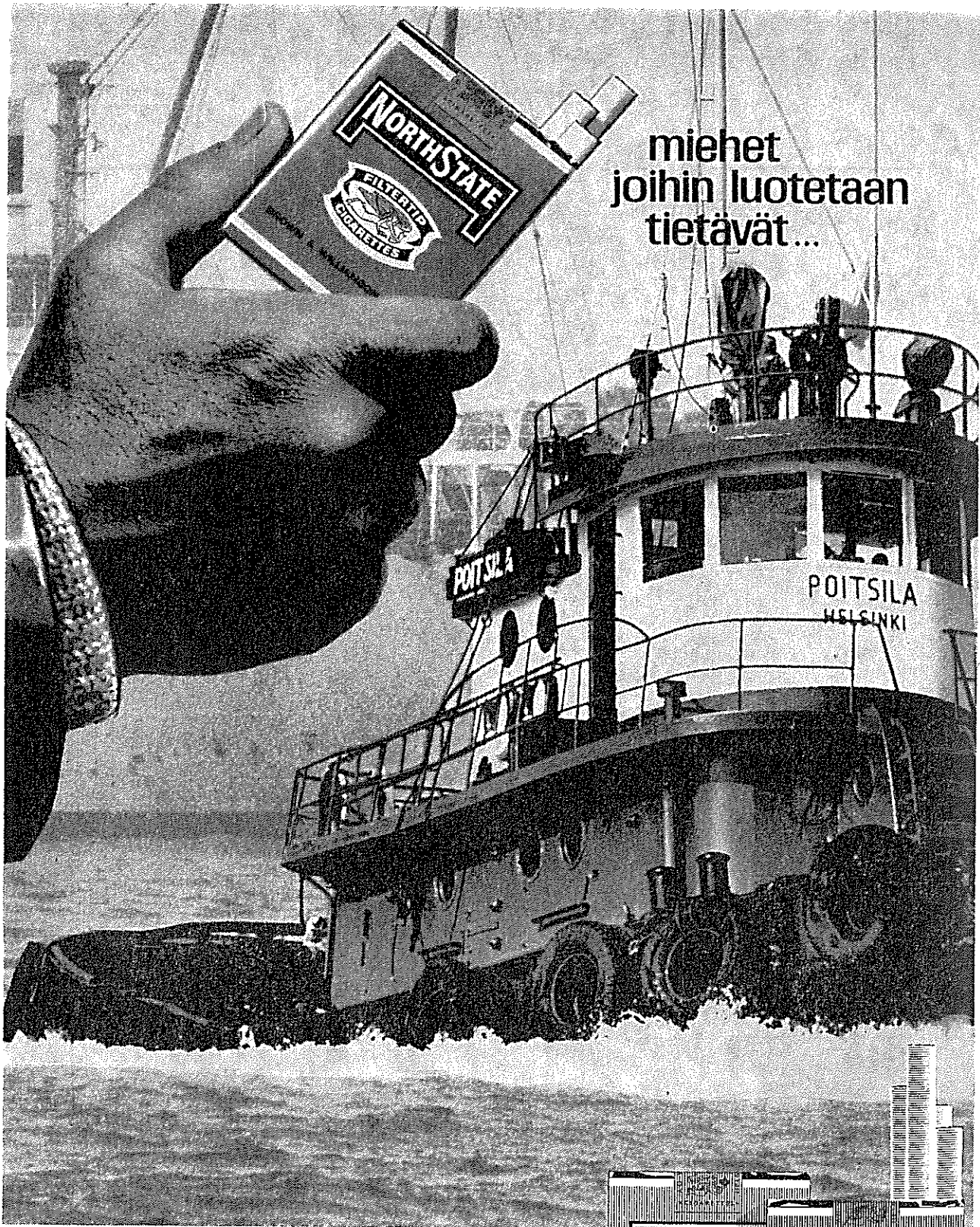
GALLISAL

Jos reumakipu on asettunut olkavarteenne tai selkäänne — jos noidannuoli on iskenyt lonkkaanne — jos lihaksissa tuntuu pakotusta, sivelkää GALLISAL voidetta särkevään kohtaan! Hajuton ja notkea GALLISAL imeytyy nopeasti syväälle ihokudoksiin ja lievittää tuskallisenkin säryn. GALLISAL ei tahraa eikä ärsytä jatkuvaksakaan käytössä.

Gallisal katkaisee reumakivulta kärjen.

Apteekeista reseptittä.

Oy **ROHTO** Ab
Tammisaari

miehet
joihin luotetaan
tietävät...

NORTH STATE
on täyttä tupakkaa

